

ΗΧΩ

ΤΩΝ

ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ 2ος • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 4 • Ιανουάριος 2026

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΑΑΔΒ

80 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΟΠΛΟΥ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

Αγαπητοί Συνάδελφοι και φίλοι,

Με την κυκλοφορία του τετάρτου φύλλου, ο Σύνδεσμος συνεχίζει για 2^ο χρόνο την επανέκδοση της εφημερίδας ΗΧΩ των ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ.

Ο κύριος σκοπός της έκδοσής της παραμένει να φέρουμε κοντά τις παλαιότερες με τις νεότερες γενιές, και παράλληλα να αποτελέσει ένα έγκριτο έντυπο αξιόπιστης ενημέρωσης και να μην γίνει βήμα διαμαρτυρίας, παρά τις, καλοπροαίρετες, κατά καιρούς προτροπές αξιότιμων συναδέλφων, για τυχόν αλλαγή του χαρακτήρα της.

Παρακολουθώντας στα ΜΜΕ τα νέα εξοπλιστικά προγράμματα για τις Ένοπλες Δυνάμεις, θα ήθελα να επισημάνω το θέμα της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού της Ελλάδας.

Πολλά από τα εξοπλιστικά αυτά προγράμματα είναι ελληνικά, προέρχονται από ελληνικά μυαλά και είναι ένα πρώτο δείγμα το τι μπορούμε να επιτύχουμε ως Έλληνες, όταν οργανωμένα, χωρίς σκοπιμότητες και με σωστούς επιστήμονες και επιχειρηματίες, μπορούμε να προχωρήσουμε ανοδικά σε βάθος χρόνου, με συνέπεια και συνέχεια και χωρίς να χρειάζεται η προσφυγή σε ξένες αγορές, με την εξάρτηση που συνεπάγεται.

Τέλος θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι στη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου, που θα γίνει στις 8 Φεβρουαρίου 2026 στη ΛΑΕΔ, θα πραγματοποιηθούν και οι αρχαιρεσίες του Συνδέσμου. Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να παροτρύνω όλους τους συναδέλφους να συμμετάσχουν μαζικά και να ψηφίσουν, αλλά και να συμμετάσχουν στο κοινό ψηφοδέλτιο, για να επιτευχθεί έτσι ανανέωση του Διοικητικού Συμβουλίου, προσφέροντας νέες ιδέες για το καλό του Συνδέσμου.

Αναστάσιος Ρεκλείτης
Αντγος εα

ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ 4ου ΤΕΥΧΟΥΣ

Σελίδα 2 : Εννέα Τεχνολογίες Που Θα έχουν εξαφανιστεί Μέχρι Το 2030

Σελίδα 3 : Οι Διαβιβάσεις μέσα στον Χρόνο

Σελίδα 4 : Το «Τσιγγάνικο Τάγμα»

Σελίδα 5 : Ο Ρόλος Της Σύγχρονης Διαστημικής Τεχνολογίας Στη Σύγχρονη Στρατηγική

Σελίδα 6 : Ελληνικό Στρατηγείο Επιχειρήσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΣΕΕΕ)

Σελίδα 8 : Τα νέα Υλικά Τηλεπικοινωνίας

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 919

Περί συγκροτήσεως ίδιου όπλου του Στρατεύματος υπό τον τίτλον «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει του Ήμετερος Υπουργικού Συμβουλίου, άπειρα-
σίως και διατάσσων.

Άρθρον 1.

1. Συγκροτείται ίδιον όπλον εν τῷ Στρατεύματι υπό τὴν
τίτλον «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ».

2. Τὰ διακριτικά τῆς στολῆς τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλι-
τῶν τοῦ ὅπλου τούτου καθορίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

Άρθρον 2.

1. Ἡ συγκροτήσις τῶν στελεχῶν τῶν «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ»
θὰ γίνῃ διὰ μὲν τοὺς Ἀνωτέρας βαθμοὺς διὰ μεταστάσεως
Ἀξιωματικῶν ἐκ τοῦ ὅπλου τοῦ Μηχανικοῦ, ὑφ' ὧν εἰσι-
καὶ καὶ ὑποτέτοις εἰς Μονάδας Διαβιβάσεων ὡς ἐν τῷ
ἑαφίῳ 3 τοῦ παρόντος άρθρου καθορίζεται, διὰ δὲ τοὺς κα-
τωτέρους Ἀξιωματικούς καὶ Ἀνθυποστράτας διὰ μεταστά-
σεως ἐξ ὧν τῶν ὀπλιτῶν.

2. Ἡ μετάστασις γινήσεται ἐφ' ὅπου διὰ Διατάγματος
προκαλυπόμενον ἐπὶ τοῦ ἑαφ' ὧν τῶν Στρατιωτικῶν ἐκ-
θεσίου ἐντὶς 4 μηνῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ
παρόντος Ἀναγκ. Νόμου. ἐπὶ τῇ ἑαφ' ὧν αἰτήσεων τῶν ὀπλι-
τῶν Ἀξιωματικῶν, ὑποβιβαζομένων καὶ ἐλλειγμένων ἐπὶ
ἑπιτροπῆς ἐπὶ τῇ τῷ άρθρῳ 3 τοῦ παρόντος.

3. Δικαίωμα ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς μεταστάσιν εἰς τὸ
ὅπλον τῶν «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ» ἔχουσι :

α) Ἀξιωματικοὶ τοῦ Μηχανικοῦ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Λο-
γιστοῦ ἄνω καὶ τοῦ Συνταγματάρχου. ὑποβιβαζόμενοι ἐν
ἑαφ' ὧν τῶν παρόντων κατὰ τὴν τοιαύτην περίοδον 1910—
1945 εἰς τὰς «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ».

β) Ἀξιωματικοὶ τοῦ Μηχανικοῦ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Λο-
γιστοῦ μέχρι καὶ τοῦ Συνταγματάρχου καὶ ἄνω καὶ εἰς τὴν
κατηγορίαν (α) τοῦ παρόντος άρθρου ἄλλα ἔχοντες ὑποστεί-
λαι τῶν τῶν παρόντων εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς Σχολαί-
α καὶ Μονάδας Τηλεγραφικῶν πρὸ τῆς ἀποστράσεως τοῦ βαθμοῦ
τοῦ Ταγματάρχου καὶ ἐπὶ πλὴν ἔχοντες τοιαύτην διαι-
ρηματικὴν ὑπηρεσίαν συνεχῶς ἢ διακεκομμένως κατὰ τὴν
ἐκτετακτὴν διακεκομμένην εἰς Μονάδας Τηλεγραφικῶν
(Σύνταγμα Τηλεγραφικῶν Ἀθηνῶν, Τάγμα Τηλεγραφικῶν
Θεσσαλονίκης ἢ Λόχον Τηλεγραφικῶν Ταγμάτων Με-
χανικοῦ Σ. Στρατοῦ).

γ) Κατώτεροι Ἀξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυποστράται ὧν τῶν
ὀπλιτῶν ἔχοντες ὑποστείλαι προκαταβύθισιν καὶ ὑπερεπένευσιν
οἱ μὲν τοῦ Μηχανικοῦ εἰς Μονάδας Διαβιβάσεων (τῆς Τη-
λεγραφικῶν) οἱ δὲ τῶν λοιπῶν ὀπλιτῶν εἰς εἰδικήν τινα Δι-
τάσιν ἐν τῷ ὅπλῳ τῶν.

Άρθρον 3.

1. Ὁ ἐλεγχος τῶν αἰτήσεων καὶ ἡ ἐπιλογή τῶν μεταθε-
σμένων εἰς τὸ ὅπλον τῶν Διαβιβάσεων Ἀξιωματικῶν καὶ
Ἀνθυποστράτων γινήσεται ἐπὶ ἑπιτροπῆς αποτελουμένης
ἐκ τοῦ ἑαφ' ὧν Β'. (Διευθυντοῦ Κλάδου Προσωπικοῦ
Γ.Ε.Σ.) ὡς ἑαφ' ὧν.

Τοῦ Διευθυντοῦ Προσωπικοῦ Γ.Ε.Σ.

Δύο ἀντιπροσώπων τοῦ ἑαφ' ὧν Υπουργίου Στρατιωτικῶν.

Διευθυντοῦ Μηχανικοῦ Γ.Ε.Σ.

Διευθυντοῦ Διαβιβάσεων Γ.Ε.Σ.

Διευθυντοῦ Ὑποτάξεως καὶ ἑπιτελικῶν Κατήκοντων Γ.

Ε.Σ., ὡς μὲν μετὰ φέρου καὶ ἐντὶς Ἀξιωματικοῦ ὡς
Πραγματικῶν ἑαφ' ὧν.

ἑπιτροπῆς προκαταβύθισιν καὶ ὑπερεπένευσιν εἰς τὸ ὅπλον τῶν

Διαβιβάσεων κατωτέρων Ἀξιωματικῶν ἄλλων ὀπλιτῶν (ἐκτὸς
τοῦ Μηχανικοῦ) θὰ μετέχῃ τῶν συνεπόμενων τῆς ἑπιτρο-
πῆς καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ οὐκ ὅπλου Γ.Ε.Σ., ἡ ὁ ἀνα-
πληροῦν τούτου μετὰ φέρου.

Ἡ ἑπιτροπὴ αὕτη ἐλέγχει τὰς αἰτήσεις καὶ συντάσσει
πίνακα τῶν ἐπιτελικῶν μεταθεσμένων εἰς τὸ νῦν ὅπλον
λαμβάνουσα ἐκ τῶν ἀπάντων τὰ στοιχεία, περὶ ὧν τὸ ποσο-
στόν ἀρῶν, ἀποβλέπουσα πρὸς τὴν κρίσιν τῆς
μὴ ἔχοντες τὰ οὐρακτικὰ προσόντα, ὥστε νὰ θεωρῶνται ἱ-
κανοὶ διὰ τὸ ὅπλον Διαβιβάσεων.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς ἑπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειο-
ψησίαν τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ εἰναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν
ἑαφ' ὧν, ἐν περαιτέρῳ ἰσοφύριος ὑπερκαίῃ ἡ φήσις τοῦ
Πρόεδρου.

2. Τὸ πρακτικὸν ὑποβιβαζομένου ἑαφ' ὧν λήξει τῶν ἐργα-
σιῶν τῆς ἑπιτροπῆς εἰς τὸ ἑαφ' ὧν Στρατιωτικῶν (Γ.
Ε.Σ.), ὁ δὲ ἑαφ' ὧν μετὰ τὴν κρίσιν τῶν θὰ ποσά-
λῃς τὸ Διάταγμα διὰ τὰς μεταστάσεις ἐντὶς 15 ἡμερῶν.

Άρθρον 4.

1. Τὰ ἐκ τοῦ ὅπλου τοῦ Μηχανικοῦ μεταθεσθέντα
Στελέχη δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶν, διὰ μὲν τοὺς ἀνωτέρους
βαθμοὺς τὰ 300) οὐ τῶν ὑποκαταστάσεων Ἀξιωματικῶν Μεχα-
νικοῦ, διὰ δὲ τοὺς κατωτέρους συνολικῶς τὰ 35 ο) ο).

Πάντως δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶν δ' ἑνα οἰονδήποτε
βαθμὸν τὰ 400) οὐ τῶν ὑποκαταστάσεων εἰς τὸν βαθμὸν τούτου.

Τὸ σύνολον τῶν κατωτέρων Ἀξιωματικῶν τῶν μεταθε-
σμένων ἐκ τῶν ἄλλων ὀπλιτῶν θὰ καθορισθῇ ἐπὶ τοῦ Γ.Ε.Σ.
βάσει τῶν ἀναγκῶν τοῦ Στρατοῦ.

2. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν αἱ ὑποβιβαζόμεναι αἰτήσεις
δὲν ὑπερβῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρων καθοριζομένων
Ἀξιωματικῶν ἀριθμῶν, δύνανται τὸ Γ.Ε.Σ. νὰ διατάσῃ τὴν
ἀπόστασιν εἰς τὸ Σῶμα τῶν Διαβιβάσεων πρὸς προσωρινὴν
χρησιμοποίησιν Ἀξιωματικῶν ὧν τῶν ὀπλιτῶν τῶν ἔχοντων
τὰ διὰ τὸν παρόντος Νόμον καθοριζόμενα προσόντα. ἡ κρισι-
μὴν καταλλήλων.

3. Ἡ μετάστασις τῶν Ἀξιωματικῶν γινήσεται μὲ τὸν βαθ-
μὸν ἐν ἑαφ' ὧν οὗτοι κατὰ τὴν γένεσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ
β. Διατάγματος τῆς μεταστάσεως.

Άρθρον 5.

Οἱ μεταθεσθέντες εἰς τὸ ὅπλον τῶν Διαβιβάσεων Ἀ.
ξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυποστράται ἐγγράφονται εἰς τὴν ἐπιτε-
λικὴν καὶ μὲ τὴν σφιδᾶ τῆς Γενικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἣν εἶχον
ἐν τῇ γενικῇ ἐπιτελικῇ τοῦ Στρατεύματος.

Άρθρον 6.

Αἱ προαγωγαὶ τῶν Ἀξιωματικῶν τῶν «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ»
θὰ πραγματοποιήσονται ὡς καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ὀπλιτῶν τοῦ Στρα-
τεύματος βάσει τῶν ἰσχυόντων Νόμων ἐπὶ Στρατ. Ἱερὰς
χίρας καὶ προαγωγῶν.

Προσωρινῶς καὶ μέχρι τοῦ καθορισμοῦ τοῦ νῦν Ὑργα-
νισμοῦ τοῦ Στρατοῦ αἱ προαγωγαὶ τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ
Ἀνθυποστράτων θὰ γίνονται ὡς ἐάν ἦσαν οὗτοι ἐντεταγμένοι
εἰς τὰ ὀπλιτῶν ἐξ ὧν προήγονται.

Πάντως ἐν ὁλίμῃ περιπτώσει θὰ προέγῃ Ἀξιμα-
τικὸς τοῦ ὀπλιτῶν τῶν Διαβιβάσεων καὶ διὰ ὑπερβολῆς τοῦς Ἀρ-
χιεπισκοπῆς τοῦ ἐν τῷ ὅπλῳ τῶν ἐπὶ τῷ λόγῳ ἐπὶ προέγῃ
νῦν τῶν ἐν τῷ ὅπλῳ, ἐξ οὗ μετεπὶ εἰς τὰς «ΔΙΑ-
ΒΙΒΑΣΕΩΝ».

Άρθρον 7.

Ἡ κλήρωσις τῶν χρευστῶν ἐν τῷ ὅπλῳ τῶν «ΔΙΑΒΙ-
ΒΑΣΕΩΝ» θέσται Ἀξιωματικῶν καὶ Ἀνθυποστράτων ὡς
καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς βαθμῆς καὶ Ἀξιωματικῶν ἐν αὐτῷ
γίνεται ἐπὶ τῆς αἰσῆς ὡς καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ὀπλιτῶν συνθήκας.
Τὸ ὅπλον τῶν «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ» περιλαμβάνει τοὺς προ-
επιτελικῶν καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ὀπλιτῶν βαθμοὺς, συμπεριλαμβανόμενα
διὰ τοῦ ὀργάνισμοι τοῦ Στρατοῦ.

Οἱ Ἀξιωματικοὶ τοῦ ὀπλιτῶν τούτου καταλαμβάνονται γεν.

αὐτῶν θέσται ἐν τῷ Στρατεύματι ἐν ἀναλογίᾳ ὡς καὶ διὰ τὰ
λοιπὰ ὀπλιτῶν.

Άρθρον 8.

Διὰ τὴν κατάταξιν, ὑπηρεσίαν καὶ προαγωγὴν τῶν μελῶν
ἑαφ' ὧν τῶν «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ» ἰσχύει ὅτι καὶ
διὰ τὰ λοιπὰ ὀπλιτῶν τοῦ Στρατεύματος.

Ἡ ἀρχικὴ συγκροτήσις τοῦ Σώματος τῶν Μονίμων ἑα-
φ' ὧν τῶν «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ» πραγματοποιήσεται
κατὰ τὰς μεταστάσεις πάντων τῶν μελῶν ἑαφ' ὧν τῶν
ὑποκαταστάσεων ἐκ τῶν τῶν Μονίμων Τηλεγραφικῶν
γινόμενης διὰ διατάγης τοῦ ἑαφ' ὧν τῶν Στρατιωτικῶν
προκαλυπόμενης ἐπὶ τοῦ Γ. Ε. Στρατοῦ.

Οἱ μόνιμοι ταχίζονται τῶν διαφόρων εἰδικῶν τῶν Διαβι-
βάσεων μετατασσόμενοι καθ' ὅσον τρέπον καὶ δύνανται
ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου περὶ συγκροτήσεως Σώματος
Τεχνικῶν Ὑποτάξεων.

Άρθρον 9.

Ἡ ἐρεθρία τοῦ ὀπλιτῶν τῶν «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ» θὰ ἀπο-
τελεσθῇ ἐκ τῶν ἐρεθρίων Ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν τῶν τέ-
ως εἰδικῶν τῶν Τηλεγραφικῶν καὶ ἐκ τῶν ἀποσπώντων
τὰς εἰδικότητας τοῦ Διαβιβάσεως εἰς τὰς εἰδικὰς Σχολαί-
ας ἑκπαίδευσιν ἢ Κέντρα ἑκπαίδευσιν καὶ Μονάδας Δια-
βιβάσεων.

Άρθρον 10.

Ἡ ὀργανικὴ σύνθεσις τοῦ νῦν ὀπλιτῶν τῶν «ΔΙΑΒΙΒΑΣΕ-
ΩΝ» ὡς καὶ ἡ τοιαύτη τῶν ὀπλιτῶν ἐξ ὧν θὰ προέλθουν οἱ
εἰς τοὺς μεταθεσθέντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος
Νόμου, θὰ καθορισθῇ ἐπὶ τοῦ Γενικοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Στρα-
τεύματος.

Άρθρον 11.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ὀργανώσεως τοῦ ὀπλιτῶν «ΔΙΑΒΙΒΙ-
ΣΕΩΝ» καὶ ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ ἐν τῷ πλῆθει τῆς Γενικῆς
ἀποστολῆς τοῦ Στρατεύματος θέλουν ρυθμισθῇ διὰ σχετικῶν
καιοπορῶν συντασσόμενον ἐπὶ τοῦ Γ.Ε.Σ.

Άρθρον 12.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος Νόμου ἀρχίζει ἀπὸ τῆς δημοσί-
εως τοῦ ἐν τῷ ἑαφ' ὧν τῆς ἑπιτελικῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1946.

Ἐν ἐνέματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιστράτης

Ὁ Ἀντιστράτης ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τὸ ἑαφ' ὧν τῶν Συμβουλίων

Ὁ Πρόεδρος

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Τὸ Μὲν

Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ, ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ, ΗΡ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ,

Γ. ΜΑΥΡΟΣ, ΣΤ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ, Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ—

ΝΟΒΑΣ, Α.Α. ΜΥΛΩΝΑΣ, Γ. ΒΟΡΑΖΑΝΗΣ, Θ. ΧΑΒΙΝΗΣ,

Γ. ΜΠΟΥΔΑΡΑΣ, Α. ΜΑΧΑΣ, ΧΡ. ΕΥΕΛΠΙΑΝΗΣ, Ε.

ΜΑΛΑΧΙΑΔΑΣ, Θ. ΜΑΝΕΤΤΑΣ, Κ. ΓΚΟΤΣΗΣ, Π. ΕΥ-

ΡΗΠΑΙΟΣ, Α. ΜΑΡΣΕΛΛΑΟΣ, Ν. ΚΡΑΣΑΔΑΚΗΣ, Γ.

ΠΑΠΗΛΑΣ, Κ. ΔΟΞΙΑΔΗΣ, Χ. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ.

ἑπιτελικῆς καὶ ἐπὶ τῇ μεγάλῃ τοῦ Κράτους σφραγίδος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1946.

Ὁ ἐπὶ τῆς Διαβιβάσεως ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ἑπιτελικῆς

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΥΣ

Η έκδοση αυτή σχεδιάστηκε και απευθύνεται καταρχήν στο εν ενεργεία και αποστρατεία προσωπικό των Διαβιβάσεων αλλά και ευρύτερα στο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, που ενδιαφέρονται να ενημερώνονται για αντίστοιχα θέματα.

Το ΔΣ του ΣΑΑΔΒ προσκαλεί όλα τα μέλη και τους φίλους του, καθώς και το εν ενεργεία προσωπικό των Διαβιβάσεων για την αποστολή κειμένων τους προς ανάρτηση στην εφημερίδα «ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ».

Τα θέματα που θα προτείνονται για δημοσίευση θα πρέπει:

- Να τηρούν τους κανόνες ευπρέπειας και κοσμιότητας και να μην περιλαμβάνουν κακόβουλες κρίσεις ή και κολακείες προσώπων και θεσμών.

- Να μην περιλαμβάνουν διαβαθμισμένα θέματα.

- Να αποφεύγουν οποιαδήποτε πολιτικολογία, άσκηση κομματικής επιρροής και αναμόχλευση παθών.

- Να αποστέλλονται (με ηλεκτρονικό μήνυμα ως συνημμένα) σε μορφή word, στην ηλεκτρονική διεύθυνση της εφημερίδας (hxwtwndb@gmail.com).

Ως θέμα στο ηλεκτρονικό μήνυμα να αναγράφεται: «ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ-ΟΝΟΜΑ-ΕΠΩΝΥΜΟ».

Στην αρχή του κειμένου να αναγράφεται και ο επιθυμητός τίτλος (όχι δεσμευτικός για την εφημερίδα). Τα κείμενα να έχουν έκταση 350-700 λέξεων, Arial 11, διάστιχο 1,15, κανονικά περιθώρια (3εκ αριστερά, 3εκ δεξιά, 3εκ άνω και 2,5εκ κάτω).

Τα στοιχεία του συγγραφέα (όνομα-επώνυμο-βαθμός- ιδιότητα) να αναγράφονται στην αρχή του κειμένου, όπως αυτός κρίνει σκόπιμο και με σεβασμό στο περιορισμένο χώρο της έκδοσης μας.

Στο ηλεκτρονικό μήνυμα διαβίβασης του κειμένου να συμπεριλαμβάνεται πάντα και η τυποποιημένη έκφραση: «Ο ΟΝΟΜΑ-ΕΠΩΝΥΜΟ βεβαιώνει ότι η ανάρτηση του αποστέλλομένου συνημμένα κειμένου είναι σύμφωνη με τις προβλεπόμενες διατάξεις προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων».

Εξυπακούεται ότι η Διεύθυνση της εφημερίδας διατηρεί το δικαίωμα της μη δημοσίευσης κειμένων ένεκα περιεχομένου, πληθώρας ύλης και επικαιρότητας τους, ενώ οι απόψεις των συγγραφέων των κειμένων δεν απηχούν και τις απόψεις του Συνδέσμου.

Ηχώ των Διαβιβάσεων

Περιοδική έκδοση

Ιδιοκτήτης

Σύνδεσμος Αποστράτων Αξιωματικών Διαβιβάσεων
του Ελληνικού Στρατού
www.saadb.gr

Διευθυντής

Αναστάσιος Ρεκλείτης

Αντιστράτηγος ε.α., Πρόεδρος ΔΣ/ΣΑΑΔΒ

Συντακτική Επιτροπή

Πρόεδρος: Αναστάσιος Ρεκλείτης, Αντγος ε.α.

Μέλη: Ιωάννης Χατζηδήμας, Αντγος εα

Απόστολος Φλιάκος, Αντγος εα

Email: hxwtwndb@gmail.com

Κυκλοφορεί ηλεκτρονικά και διανέμεται δωρεάν

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση των άρθρων, μόνο κατόπιν ρητής αναφοράς του συντάκτη τους

Για γνώμες και προτάσεις, μπορείτε να επισκεφθείτε και την ιστοσελίδα της ΗΧΟΥΣ στο Facebook :

<https://www.facebook.com/groups/1102007044469092>

ΕΝΝΕΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2030

του [Αντώνη Παυλίδη](#) (Επιμέλεια από [Ιωάννη Χατζηδήμα](#), Αντγος εα)

Βασισμένη σε δεδομένα της Statista του ΔΝΤ, της IDC και άλλων διεθνών τεχνολογικών οργανισμών, η λίστα αποκαλύπτει ποιες καθημερινές τεχνολογίες θα εξαφανιστούν ως το 2030, καθώς η καινοτομία επαναπροσδιορίζει τον σύγχρονο κόσμο. Από τις πληρωμές και την ασφάλεια μέχρι την ψυχαγωγία και την αποθήκευση δεδομένων, βρείτε παρακάτω τις εννέα τεχνολογίες που, σύμφωνα με διεθνείς αναλύσεις και τάσεις αγοράς, αναμένεται να εξαφανιστούν μέχρι το 2030.

α. Κωδικοί πρόσβασης

Η εποχή των κωδικών κοντεύει προς το τέλος της. Οι βιομετρικοί έλεγχοι και τα συνθηματικά (passkeys), που στηρίζονται στο πρότυπο FIDO2, αντικαθιστούν τη χειροκίνητη εισαγωγή στοιχείων, με τη Microsoft αναφέρει ότι πάνω από 60% των οργανισμών σχεδιάζουν πλήρη μετάβαση σε συστήματα, χωρίς την χρήση κωδικών πρόσβασης, μέχρι το 2030.

β. Πιστωτικές κάρτες

Οι πλαστικές κάρτες αποσύρονται σταδιακά, καθώς τα ψηφιακά πορτοφόλια και τα φορητά μέσα προσφέρουν ασφαλέστερο και πιο άμεσο τρόπο πληρωμής. Από τα στοιχεία μάλιστα της Statista προκύπτει ότι οι ανέπαφες συναλλαγές ξεπερνούν ήδη το 50% παγκοσμίως, και οι τράπεζες ενσωματώνουν πλήρως την πιστοποίηση μέσω κινητού.

γ. Μετρητά

Τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα υποχωρούν με γρήγορο ρυθμό. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών καταγράφουν εκατόν τριάντα χώρες που αναπτύσσουν ψηφιακά νομίσματα. Σουηδία και Νορβηγία έχουν ήδη μειώσει τη χρήση μετρητών κάτω από 10% και προετοιμάζουν πλήρη μετάβαση σε μια οικονομία χωρίς χάρτινα χρήματα και κέρματα.

δ. Καλώδια

Το πρότυπο Qi2 (φόρτιση εξ αποστάσεως) και το Wi-Fi 7, αντικαθιστούν τη φυσική σύνδεση με την ασύρματη τεχνολογία να κυριαρχεί. Οι συσκευές συνδέονται και φορτίζουν χωρίς καλώδια, και ο χώρος γίνεται πιο τακτοποιημένος και απλός.

ε. Τηλεχειριστήρια

Οι φωνητικές εντολές και η τεχνητή νοημοσύνη φέρνουν νέο τρόπο ελέγχου των συσκευών, με την Consumer Technology Association να αναφέρει ότι μέχρι το 2030, η πλειονότητα των έξυπνων σπιτιών (smart homes) θα λειτουργεί με φωνή ή με χειρονομίες, οπότε τα παραδοσιακά τηλεχειριστήρια θα αποτελούν σπάνιο φαινόμενο.

στ. Κλειδιά

Τα μεταλλικά κλειδιά σταδιακά αντικαθίστανται από έξυπνες κλειδαριές (smart locks) και συστήματα αναγνώρισης προσώπου. Η αγορά των smart locks αναμένεται να ξεπεράσει τα 25

δισεκατομμύρια δολάρια μέχρι το 2030. Σύμφωνα πάλι με έρευνες, ήδη πολλά σπίτια και αυτοκίνητα ανοίγουν με την χρήση του κινητού τηλεφώνου.

ζ. Χάρτινες αποδείξεις

Οι ψηφιακές αποδείξεις επεκτείνονται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς η ηλεκτρονική τιμολόγηση και τα συστήματα πληρωμής μέσω κινητού, περιορίζουν δραστηρικά τη χρήση χαρτιού και εκτυπώσεων, δημιουργώντας συναλλαγές πιο καθαρές, με περισσότερη ακρίβεια, αλλά και φιλικές προς το περιβάλλον.

η. Τηλεοπτικά κανάλια

Το παραδοσιακό τηλεοπτικό πρόγραμμα υποχωρεί μπροστά στην άνοδο της επιλεγόμενης ροής (streaming), καθώς η Nielsen αναφέρει ότι πάνω από 70% της παγκόσμιας τηλεθέασης προέρχεται πλέον από πλατφόρμες συνδρομής, με τους θεατές να επιλέγουν περιεχόμενο προσαρμοσμένο στα ενδιαφέροντά τους, αντί στα σταθερά ωράρια εκπομπών των καναλιών.

θ. Εξωτερικοί σκληροί δίσκοι

Η αποθήκευση στο υπολογιστικό νέφος (cloud storage) αντικαθιστά οριστικά τη φυσική αποθήκευση, καθώς η IDC προβλέπει ότι, έως το 2030, το 75% των δεδομένων θα βρίσκεται στο νέφος, με τη φυσική αποθήκευση να διατηρεί ρόλο μόνο σε αρχειοθέτηση αλλά και σε εξειδικευμένες ανάγκες.

Σχόλια Επιμελητή.

Η τεχνολογία προχωράει, αλλά ταυτόχρονα έχει και κάποια αδύνατα σημεία, τα οποία είναι δυνατόν να μας φέρουν κάποια στιγμή σε δύσκολη θέση.

Το πιο σημαντικό αδύνατο σημείο όλων αυτών των εξελίξεων είναι η συσκευή του κινητού τηλεφώνου μας, στην οποία έχουν συγκεντρωθεί όλες οι οικονομικές κυρίως, καθημερινές δραστηριότητές μας. Έτσι, εάν η συσκευή απωλεσθεί, κλαπεί ή έστω και προσωρινά εκφορτιστεί, θα έρθουμε σε πολύ δύσκολη θέση, ιδιαίτερα αν βρισκόμαστε σε διακοπές, εξωτερικό κλπ. Γι'αυτό :

- Έχετε πάντα μετρητά σε χαρτονομίσματα, διπλωμένα σε κάποια θήκη του πορτοφολιού σας. Ομοίως κρύψτε μετρητά στην θήκη του κινητού σας και μην τα χρησιμοποιείτε ποτέ. Έτσι θα έχετε τρόπο άμεσης αντίδρασης αν χάσετε κινητό ή πορτοφόλι.

- Διατηρείστε μία τουλάχιστον πιστωτική και μία χρεωστική κάρτα, ακόμα και αν ατονήσει η χρήση τους, για να μπορείτε, αν χρειαστεί, να κινείστε χωρίς κινητό.

- Μην τοποθετείτε τις κάρτες σας στην θήκη του κινητού, γιατί σε περίπτωση απώλειάς του χάνετε προσωρινά κάθε δυνατότητα συναλλαγής.

- Αποθηκεύετε τακτικά όλα σας τα αρχεία σε εξωτερικό σκληρό δίσκο, τουλάχιστον μια φορά τον μήνα και φυλάγετέ τον χωριστά. Το ίδιο και τα αρχεία από το κινητό σας. Καλή η αποθήκευση στο cloud, αλλά, αν έχει κάποιο πρόβλημα ο δρομολογητής (Router) ή η γραμμή, καλή υπομονή μέχρι να επανέλθει η σύνδεση.

Γενικά να είστε πάντα καχύποπτοι στις νέες τεχνολογίες και μην σπεύδετε να τις υιοθετήσετε, αν δεν είστε απολύτως σίγουροι ότι εξασφαλίζουν το επίπεδο ασφάλειας που απαιτείτε. Εφόσον το κάνετε, εξασφαλίστε, συμβουλευόμενοι, αν χρειαστεί και ειδικούς, εναλλακτικό τρόπο λειτουργίας και αντιμετώπισης προβλημάτων.

ΠΗΓΗ : <https://share.google/rHmEgaieEp0ZdVPQI>

Του [Ιωάννη Χατζηδήμα](#), Αντγου εα

Η ιστορία των επικοινωνιών ξεκινά από αρχαιολογικών χρόνων, αλλά ξεκινήσω από την εποχή που χρησιμοποιήθηκε ο ηλεκτρισμός. Αυτό συνέβη το 1836 όταν ο Αμερικανός φυσικός Σάμιουελ Μορς εφεύρε την τηλεγραφική συσκευή και καθιέρωσε την ενσύρματη ηλεκτρική τηλεγραφία.

Η ηλεκτρική τηλεγραφία εισήχθη στην Ελλάδα το 1859 και αναπτύχθηκε ραγδαία για εμπορικούς κυρίως λόγους, αλλά και για κρατικές υποθέσεις. Το 1877 εμφανίστηκε για πρώτη φορά ο όρος τηλεγραφητές στη σύνθεση του Στρατού, ενώ το 1885 προβλέφθηκε Λόχος στρατιωτικών τηλεγραφητών στα Τάγματα Μηχανικού.

Το 1897 καταγράφηκε η πρώτη πολεμική αποστολή τηλεγραφητών στην Κρήτη, με το Απόσπασμα του Συνταγματάρχη Τιμολέοντα Βάσσου, όπου αποκαταστάθηκε επικοινωνία με την Αθήνα, μέσω Κυθήρων, με οπτικούς τηλεγράφους.

Το 1900 εκδόθηκαν οι Στρατιωτικοί Κώδικες, με τους οποίους προβλέφθηκε στη σύνθεση του Στρατού αυθύπαρκτος Λόχος τηλεγραφητών, με προσωπικό 4 αξιωματικούς και 110 οπλίτες, από τους οποίους 52 τηλεγραφητές, καθώς και μεταφορικά μέσα 45 ημιόνων.

Το 1904 στο νέο Οργανισμό του Στρατού προβλέφθηκε ότι σε περίπτωση επιστράτευσης ή πολέμου, η κρατική Διεύθυνση των Τηλεγράφων θα έθετε στη διάθεση του Υπουργείου Στρατιωτικών το απαιτούμενο προσωπικό και υλικό, προς εξασφάλιση και συμπλήρωση της στρατιωτικής τηλεγραφικής υπηρεσίας.

Στους Βαλκανικούς πολέμους του 1912-13, προβλέφθηκε η δημιουργία ενός Λόχου ασυρμάτου τηλεγραφίας. Ο Λόχος αυτός εφοδιάστηκε με 4 ασύρματους γαλλικής προελεύσεως τύπου Μαρκόβι, εκ των οποίων οι δύο φερόντουσαν επί ημιόνων και οι άλλοι δύο ήταν φορητοί. Ένας όμοιος φορητός ασύρματος εγκαταστάθηκε και στο Γενικό Στρατηγείο.

Τον Αύγουστο του 1913 προβλέφθηκε Τάγμα τηλεγραφητών, που περιελάμβανε Λόχους οπτικού και ασύρματου τηλεγράφου, με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Το Τάγμα αυτό, τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, αναβαθμίστηκε σε Σύνταγμα, αποτελώνοντας έτσι την πρώτη ένδειξη ότι άρχισε να γίνεται αντιληπτή η σημασία των μέσων επικοινωνιών.

Κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, οι επικοινωνίες με χρήση ηλεκτρισμού αποδείχθηκαν πολύ αποτελεσματικές, σε σχέση με τις παλαιότερες μορφές τους, και έτσι καθιερώθηκαν ως προτιμότερος τρόπος συνδέσμου των μαχόμενων τμημάτων.

Οι Έλληνες τηλεγραφητές συμμετείχαν στη Μικρασιατική Εκστρατεία εφοδιασμένοι με τα διαθέσιμα τεχνικά μέσα της εποχής όπως μαγνητικά τηλέφωνα, πίνακες εκστρατείας, οπτικούς τηλεγράφους, ενσύρματη τηλεγραφία, και καθώς και ασύρματους που λειτουργούσαν σε ραδιοτηλεγραφία. Εκτός όμως από την παροχή των επικοινωνιών, πολεμούσαν και ως κλασικό Πεζικό, όταν ήταν αναγκαίο, για την υπεράσπιση της επικοινωνιακής υποδομής του αναπεπταμένου θεάτρου επιχειρήσεων. Επιπλέον, διεξήγαγαν και πρώιμες επιχειρήσεις ηλεκτρονικού πολέμου, όπως υποκλοπές, ραδιογωνιομετρήσεις, παρεμβολές ξένων εκπομπών, διάσπαση κωδίκων και συλλογή πληροφοριών από κάθε εχθρικό μέσο επικοινωνιών.

Μετά το τέλος των επιχειρήσεων, όλα τα εναπομείναντα Αποσπάσματα και οι Λόχοι τηλεγραφητών με τα υλικά τους, συγκεντρώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 1923 στο Σύνταγμα Τηλεγραφητών στο Ρουφ, όπου ξεκίνησε η εντατική εκπαίδευση και αναδιοργάνωση.

Ορόσημο στην ιστορία των Διαβιβάσεων α-

ποτελεί η έκδοση, τον Αύγουστο του 1926, του εγχειριδίου με τίτλο *Κανονισμός της Οργανώσεως και της Λειτουργίας των Συνδέσμων και των Διαβιβάσεων*. Με τον κανονισμό αυτό καθιερώθηκε και επίσημα ο όρος Διαβιβάσεις, ο οποίος όμως, μέχρι το 1940, συχνά χρησιμοποιείτο εναλλακτικά με τον όρο τηλεγραφητές, ιδιαίτερα από τους παλαιότερους αξιωματικούς. Επίσης ορίστηκαν τα καθήκοντα του Διοικητού ή Αρχηγού των Διαβιβάσεων στα Επιτελεία όλων των κλιμακίων.

Στο σημείο αυτό, επιτρέψτε μου να αναφέρω μία προσωπική μου εμπειρία. Το 1994, ενώ υπηρετούσα στο 481 Τάγμα Διαβιβάσεων ως Διοικητής 1ου Λόχου, επιλέχθηκα από τη Διοίκηση Διαβιβάσεων της 1^{ης} ΣΤΡΑΤΙΑΣ να παρακολουθήσω το Σχολείο Ηλεκτρονικού Πολέμου του NATO στη Γερμανία. Εκεί, σε σύνολο 20 αξιωματικών, υπήρχαν και δύο Καναδοί Διαβιβαστές, οι οποίοι στα επώματά τους, εκτός από τα διακριτικά του βαθμού, έφεραν και τον τίτλο του Όπλου τους, ο μὲν ένας την αγγλική λέξη SIGNALS, ο δε δεύτερος την γαλλική λέξη TRANSMISSIONS. Όταν τους ρώτησα γιατί χρησιμοποιούν διαφορετικό τίτλο, μου απάντησαν ότι ο Καναδάς είναι επίσημα δίγλωσση χώρα και μπορούν να έχουν το όνομα του Όπλου σε όποια από τις δύο γλώσσες επιθυμούν. Εκεί συνειδητοποίησα ότι οι πρόγονοί μας, για την ονομασία του Όπλου μας, δεν μετέφρασαν επί λέξει, ούτε τον αγγλικό όρο, που μεταφράζεται ως Σήματα ή Σηματοδοσία, ούτε τον γαλλικό που μεταφράζεται ως Μεταδόσεις. Επέλεξαν τον ακριβέστερο και ευρύτερο όρο Διαβιβάσεις, που προέρχεται από το ρήμα διαβιβάζω, το οποίο, σύμφωνα με το λεξικό Τεγόπουλου – Φυτράκη, σημαίνει μεταφέρω κάτι από το ένα μέρος στο άλλο.

Γενικά η περίοδος 1923-1936 χαρακτηρίζεται από την κακή κατάσταση του υλικού και της εκπαίδευσής του προσωπικού, πράγμα που οφείλεται στην ταραγμένη πολιτική κατάσταση της χώρας, την έλλειψη διατιθεμένων πιστώσεων για τις επικοινωνίες, καθώς και την παράλληλη εμπλοκή του προσωπικού σε θέματα Μηχανικού, το οποίο ήταν σε προτεραιότητα. Τα πράγματα άλλαξαν άρδην με την ανάληψη της εξουσίας από τον Ιωάννη Μεταξά, ο οποίος ξεκίνησε την πολεμική προπαρασκευή της χώρας. Έτσι ξεκίνησε και η αναδιοργάνωση των επικοινωνιών του στρατού, χωρίς όμως να φτάσει στο επίπεδο που ήταν αναγκαίο για την υποστήριξη των πολεμικών επιχειρήσεων στα αναπεπταμένα Μέτωπα της Ηπείρου και της Μακεδονίας. Εδώ θα πρέπει να κάνω ιδιαίτερη μνεία στον Αντισυνταγματάρχη Κωνσταντίνο Βάλβη, ο οποίος υπηρετούσε στη Γενική Επιθεώρηση Μηχανικού του Γενικού Επιτελείου Στρατού, ως υπεύθυνος για τα θέματα των Διαβιβάσεων. Αυτός, τον Δεκέμβριο του 1939, υπέβαλε 10σέλιδη αναφορά στο Γενικό Επιτελείο, με την οποία επισήμανε τα προβλήματα των επικοινωνιών σε περίοδο επιστρατεύσεως και πολέμου και πρότεινε διάφορες λύσεις, ανάμεσα στις οποίες και την δημιουργία χωριστού Ειδικού Όπλου, το οποίο θα αποκτούσε δικαιώματα ελέγχου και παρακολούθησης των Επικοινωνιών σε όλη την κλίμακα του Στρατού ξηράς.

Οι Διαβιβαστές, κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων της περιόδου 1940-41, με πολύ μεγάλη προσπάθεια κατάφεραν να υποστηρίξουν επικοινωνιακά τον Ελληνικό Στρατό, εξαντλώντας όλη την εφευρετικότητά τους για επίλυση των διαφόρων προβλημάτων. Επίσης ανέπτυξαν, με τα διαθέσιμα μέσα, επιχειρήσεις Ηλεκτρονικού Πολέμου και παρείχαν σοβαρό όγκο πληροφοριών για την κατάσταση και τα σχέδια των Ιταλών. Όλες οι πολεμικές εκθέσεις των Σχηματισμών περιλαμβάνουν στην κυριολεξία ύμνους για το έργο των Διαβιβάσεων

και τα αποτελέσματά τους.

Κατά την περίοδο της κατοχής, οι Έλληνες που έφυγαν από την Ελλάδα και σχημάτισαν ελληνικές Μονάδες υπό συμμαχική διοίκηση, χρησιμοποίησαν μέσα επικοινωνιών που τους διέθεσαν οι Βρετανοί. Εδώ θα πρέπει να μνημονεύσω το Τάγμα Διαβιβάσεων Αττικής, που συγκροτήθηκε μυστικά τον Ιούλιο του 1944, με μέριμνα της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης του Καίρου, κάτω, στην κυριολεξία, από την μύτη των Γερμανών. Αποστολή του ήταν η αποτροπή της καταστροφής των επικοινωνιακών, ραδιοφωνικών, ηλεκτρικών και άλλων σημαντικών εγκαταστάσεων της Αθήνας από τους αποχωρούντες Γερμανούς τον Οκτώβριο του 1944, την οποία έφερε εις πέρας με επιτυχία.

Μετά το τέλος του πολέμου, κατά την ανασυγκρότηση του Στρατού, αποφασίστηκε η συγκρότηση χωριστού Όπλου με το όνομα Διαβιβάσεις, η οποία υλοποιήθηκε με την έκδοση του Αναγκαστικού Νόμου 919 της 8^{ης} Φεβρουαρίου του 1946 και τη μετάταξη σε αυτό Αξιωματικών και Υπαξιωματικών από όλα τα Όπλα και Σώματα. Έτσι η Διεύθυνση Διαβιβάσεων του ΓΕΣ, απερίσπαστη πλέον από το Μηχανικό, κατάφερε, με την εντατική εκπαίδευσή του προσωπικού και την χρήση του, σύγχρονου για την εποχή του, αμερικανικού επικοινωνιακού υλικού που έρρεε άφθονο και δωρεάν στη χώρα, να οργανώσει την επικοινωνιακή υποδομή του Στρατού σχεδόν από το μηδέν και να υποστηρίξει με επιτυχία τις επιχειρήσεις της περιόδου 1946 - 1949. Δυστυχώς ο Αντισυνταγματάρχης Βάλβης δεν έζησε για να δει την πρότασή του να υλοποιείται, διότι σκοτώθηκε τον Δεκέμβριο του 1944.

Κατά την μεταπολεμική περίοδο, έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των επικοινωνιών, διαδραμάτισε η ένταξη της Ελλάδας στο NATO, το 1952. Το γεγονός αυτό είχε σαν αποτέλεσμα οι Αξιωματικοί των Διαβιβάσεων να υπηρετήσουν σε πολυεθνικά Επιτελεία και περιβάλλοντα, να συμμετάσχουν σε ασκήσεις και επιχειρήσεις και να γνωρίσουν από κοντά τις δυνατότητες και την εξέλιξη της τακτικής και των μέσων επικοινωνιών, καθώς και την επιχειρησιακή χρήση τους στους στρατούς της Δύσεως, και ειδικά των Ηνωμένων Πολιτειών, οι απεριόριστοι πόροι και οι δυνατότητες των οποίων ξεπερνούσαν και την πιο τρελή ελληνική φαντασία. Το κυριότερο όμως όφελος, προερχόταν από τις διαπιστώσεις-συμπεράσματα των επιχειρήσεων που διεξήγαγαν κατά καιρούς οι Αμερικανοί, τα οποία, μέσω του NATO, περιέρχονταν σε γνώση των Ελλήνων Επιτελών Διαβιβάσεων.

Με το πέρασμα του χρόνου η Διεύθυνση Διαβιβάσεων συνέχισε να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, για να προσαρμόζεται στις ταχέως εξελισσόμενες δυνατότητες επικοινωνιών σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα τελευταία 30 χρόνια οι επικοινωνίες έχουν επηρεαστεί από την εμφάνιση της Πληροφορικής και τη δυνατότητα διακίνησης πληροφοριών μέσω δικτύων υπολογιστών. Έτσι το 1998 ιδρύθηκε το Σώμα Έρευνας και Πληροφορικής του Στρατού Ξηράς, το οποίο στην αρχή είχε διακριτό ρόλο από τις Διαβιβάσεις, δεδομένου ότι η ανάπτυξη των δικτύων ηλεκτρονικών υπολογιστών στον Στρατό ήταν σε εμβρυώδη κατάσταση. Αυτό όμως γρήγορα άλλαξε και έτσι έτσι οι δράσεις των δύο αυτών φορέων άρχισαν να γίνονται ανταγωνιστικές. Για το θέμα αυτό, που παραμένει έντονα ενεργό και σε εξέλιξη μέχρι και σήμερα, δεν θα ήθελα να αναφέρω οτιδήποτε άλλο. Εύχομαι μόνο οι λύσεις που τελικά θα δοθούν, να αποβούν επαρκείς και ωφέλιμες για τον Στρατό και την Πατρίδα.

ΠΗΓΗ: Ταξχου (ΔΒ) εα, Χρήστου Νοταρίδη, Οι Διαβιβάσεις στο Έπος του '40

ΤΟ «ΤΣΙΓΓΑΝΙΚΟ ΤΑΓΜΑ»

Η Αγνωστη Ιστορία Του 499 Τάγματος Διαβιβάσεων

του [Χρήστου Νοταρίδη](#), Ταξχου ε.α.,

Ο τίτλος του άρθρου ίσως προδιαθέτει τον αναγνώστη για κάτι άλλο, όμως η σκωπτική ονομασία δίκαια αποδόθηκε στη Μονάδα αυτή, που ήταν ενεργή από το 1949 έως το 1975, λόγω της ιδιόζουσας αποστολής και του μοναδικού τρόπου λειτουργίας της.

Σκοπός του παρόντος κειμένου είναι να τιμηθούν τα στελέχη που υπηρέτησαν σε αυτή την ιδιαίτερη Μονάδα, αλλά κυρίως να πληροφορηθούν οι νεώτεροι την ύπαρξη και την δράση της. Δεν ήταν εύκολη η εξεύρεση στοιχείων για το 499 Τάγμα Διαβιβάσεων. Η Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού (ΓΕΣ/ΔΙΣ) αγνοεί εντελώς την ύπαρξή του, ενώ η Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων (ΥΣΑ) έχει στοιχεία για ένα μέρος μόνον της περιόδου λειτουργίας του. Ευτυχώς, είναι ακόμη εν ζωή πολλά από τα στελέχη που υπηρέτησαν σ' αυτό και είναι πρόθυμα να μοιραστούν τις αναμνήσεις, τα αρχεία και τις φωτογραφίες τους. Όμως, πολλά από αυτά που διηγήθηκαν από τη θητεία τους στο «Τσιγγάνικο», θα φαινόταν απίστευτα σήμερα.

Το 1949 η Ελλάδα έβγαινε αργά από μια δεκαετία πολέμων, ρημαγμένη και με τις υποδομές της εντελώς κατεστραμμένες. Οι τηλεπικοινωνίες ήταν στοιχειώδεις και ουσιαστικά ανύπαρκτες έξω από τις μεγάλες πόλεις. Ο ΟΤΕ ιδρύθηκε το 1949, αλλά μέχρι να ανδρωθεί, περιοριζόταν στην ικανοποίηση αναγκών των μεγάλων αστικών κέντρων. Στο Στρατό Ξηράς, η ανάγκη της ενσύρματης επικοινωνίας μεταξύ των Στρατηγείων-Διοικήσεων-Στρατοπέδων-Φυλακίων Προκαλύψεως, αντιμετωπιζόταν αποσπασματικά και τοπικά, με τα απλά καλώδια εκστρατείας που ήταν απλωμένα στο έδαφος κι έτσι υφίσταντο πολλές βλάβες, ακόμη και από αιγοπρόβατα που εύρισκαν νόστιμη τη μόνωση τους, με συνέπεια βραχυκυκλώματα και διακοπές των γραμμών.

Όμως, ήδη από το 1948, το πρόβλημα είχε διαγνωσθεί έγκαιρα και γι'αυτό, στα πρότυπα των αμερικανικών «Signal Construction Battalion», είχε αποφασισθεί η συγκρότηση μιας ειδικής Διμοιρίας Κατασκευής Μονίμων γραμμών με έδρα την Καρδίτσα, υπαγόμενης στο Τάγμα ΔΒ του Β' Σώματος Στρατού (το οποίο τότε είχε έδρα τη Λάρισα). Το 1949 η Διμοιρία μετασχηματίστηκε σε Τάγμα με την ονομασία «499 Τάγμα Διαβιβάσεων Κατασκευής Μονίμων Γραμμών» (499 ΤΔΒ ΚΜΓ), που το 1952 τέθηκε υπό διοίκηση της 1^{ης} Στρατιάς.

Αποστολή του Τάγματος ήταν η σύνδεση φυλακίων και στρατοπέδων μεταξύ τους, με την κατασκευή νέων «Μονίμων Στρατιωτικών Κυκλωμάτων» (ΜΣΚ), δηλ. γραμμών από γυμνό χάλκινο σύρμα διατομής 2,5 χιλιοστών, που στερεώνονται σε μονωτήρες πορσελάνης βιδωμένους σε ξύλινους στύλους ύψους 6 έως 9 μέτρων. Το χάλκινο σύρμα έχει πολύ καλύτερη απόδοση από το απλό καλώδιο εκστρατείας, μικρότερη απόσβεση κι επιτρέπει επικοινωνία σε πολύ μεγαλύτερες αποστάσεις. Η χρήση στύλων ελαττώνει τα προβλήματα αποκοπής των γραμμών από διερχόμενα οχήματα, εφόσον αυτοί είναι σε επαρκές ύψος.

Επίσης, αποστολή του 499 ΤΔΒ ΚΜΓ ήταν και η εν συνεχεία συντήρηση των ήδη κατασκευασθέντων ΜΣΚ, ένα έργο που απαιτούσε τεχνογνωσία, εργαλεία και υλικά, που δεν κατείχαν τότε ακόμη τα απλά Τάγματα ΔΒ των Μεραρχιών, και το οποίο έργο ήταν δύσκολο να αναλάβουν, με δεδομένη και την επιχειρησιακή τους αποστολή.

Παραδοσιακά κάθε άνοιξη, η Μονάδα αυτή αναχωρούσε σύσσωμη από την Καρδίτσα και μεταστάθμευε σε διάφορες περιοχές της Βόρειας Ελλάδας, από την Ήπειρο μέχρι τον Έβρο, σύμφωνα

με τον προγραμματισμό της 1^{ης} Στρατιάς, όπου τα οργανωμένα συνεργεία ξεκινούσαν τις εργασίες τους : Συνεργείο Αναγνώρισεως, Συνεργείο Δρομολογήσεως-Χαράξεως γραμμής, Συνεργεία (δύο ή τρία ταυτόχρονα) Κατασκευής-Συντηρήσεως. Επέστρεφαν όλοι πίσω στην έδρα περίπου στο τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους, αφού είχαν διανύσει εκατοντάδες χιλιόμετρα, κατασκευάζοντας ΜΣΚ σε δυσπρόσιτα και μακρά δρομολόγια, όπως για παράδειγμα στη διαδρομή Βέροια-Νάουσα-Έδεσσα-Αριδαία-Ευζώνοι, αλλά και σε πιο πεδινά, όπως Κιλκίς-Λαγκαδάς-Ρεντίνα, και έχοντας ζήσει τις δυσκολίες ζωής σε καταυλισμούς στην ύπαιθρο, σε όλο αυτό το διάστημα. Στην έδρα της Μονάδας, κατά την διάρκεια του χειμώνα, γινόταν συντήρηση των εργαλείων, αναπλήρωση των αναλωσίμων υλικών και προετοιμασία για την επόμενη ενεργή περίοδο.

Το 499 ΤΔΒ ΚΜΓ ήταν Τάγμα ειδικής συνθέσεως, με τροχαίο υλικό εξειδικευμένο. Διέθετε τα ειδικά οχήματα Αποθήκευσης Υλικών Γραμμών τύπου V-17, τα ειδικά οχήματα με γεωτρύπανα διανοίξεως οπών τύπου V-18 (ένα μόνον διασώζεται, στο Μουσείο Σχολής ΔΒ στο Χαϊδάρι), καθώς και τα ειδικά ρυμουλκούμενα μεταφοράς στύλων τύπου K-36 .

Το ειδικό όχημα - Γεωτρύπανο V-18

Η επιτυχία της προσπάθειας τους απαιτούσε κάθε φορά λεπτομερή οργάνωση και επιτελικό συντονισμό, αξιοθαύμαστο για τα δεδομένα της εποχής. Οι στύλοι αποστέλλονταν σιδηροδρομικώς σε σταθμούς κοντά σε κάθε περιοχή ενεργείας του Τάγματος, μεταφορτώνονταν στα ρυμουλκούμενα K-36 και μεταφέρονταν σε επιλεγμένα σημεία κατά μήκος της διαδρομής κάθε γραμμής. Με τα γεωτρύπανα V-18 άνοιγαν ταχύως τις οπές των στύλων, αλλά όταν το έδαφος ήταν ορεινό-βραχώδες, τότε οι Διαβιβαστές χρησιμοποιούσαν ακόμη κι εκρηκτικά (!) για να τις ανοίξουν, χωρίς να έχουν ιδιαίτερη εκπαίδευση σε αυτό το επικίνδυνο αντικείμενο (μαρτυρία του Υππγυ ε.α. Ε. Μαραγκάκη, που υπηρέτησε στο 499 ΤΔΒ ΚΜΓ ως Ταγματάρχης). Κατά κανόνα όμως επεδίωκαν η δρομολόγηση των γραμμών να είναι παράλληλη με οδούς, ώστε να είναι ευχερής η κατασκευή, αλλά και η συντήρηση των ΜΣΚ. Το χάλκινο σύρμα είναι αρκετά βαρύτερο από το καλώδιο εκστρατείας, κι έτσι η μεταφορά του, η ανάρτηση του στους μονωτήρες επί των στύλων και η τάνυση της γραμμής στο σωστό βέλος κάμψεως ήταν επίπονες εργασίες, επαναλαμβανόμενες σε όλο το μήκος κάθε γραμμής. Η αναρρίχηση κι η εργασία επί των στύλων με τα χάλκινα σύρματα, πέρα από κουραστική, ήταν αρκετά εξειδικευμένη και απαιτούσε ειδική εκπαίδευση κι εργαλεία, αρκετά από τα οποία ευτυχώς σήμερα διασώζονται στο Μουσείο της Σχολής ΔΒ.

Η ζωή στα Συνεργεία κατασκευής των ΜΣΚ ήταν πολύ διαφορετική από οποιαδήποτε άλλη Μονάδα του Στρατού. Η αποστολή και η φύση της εργασίας υποχρέωναν την διαμονή αξιωματικών και οπλιτών σε σκηνές, όπου βεβαίως δεν δινόταν και μεγάλη σημασία στην ατομική καθαριότητα, γεγονός που απεικονίζεται και σε ποινές με αιτιολογικά

του τύπου «*παρά τας διαταγὰς μετέβησαν δια λήψης λουτρού εις παρακείμενον ποταμόν*». Το πρωινό ξύρισμα ήταν πρόβλημα, ενώ το πλύσιμο των ενδυμάτων γινόταν κάθε Κυριακή, που ήταν ημέρα αναπαύσεως. Στο μαγείρεμα του καθημερινού φαγητού υπήρχε δυσκολία, με την καλύτερη περίπτωση να είναι κοντά σε κάποιο χωριό, οπότε δικαιολογείτο κάποιο ποσό χρημάτων «*δι' έψησιν εις ιδιωτικούς αρτοκλιβάνους*», ενώ η έλλειψη ψυγείων ήταν βασανιστική. Επιπλέον, οι άνδρες του Τάγματος ήταν αναγκασμένοι να είναι πάντα με τον οπλισμό τους έτοιμο για αντιμετώπιση τυχόν άγριων ζώων, αλλά και διότι συχνά εργάζονταν πολύ κοντά στη συνοριακή γραμμή.

Το 499 ΤΔΒ ΚΜΓ σε σκηνές, στον Αμυγδαλεώνα Καβάλας

Δεν ήταν «δημοφιλής» στο στρατιωτικό προσωπικό μια μετάθεση στο 499 ΤΔΒ ΚΜΓ. Οι διαρκείς μετακινήσεις στην Ήπειρο, Μακεδονία και Θράκη, η νέα περιοχή ενεργείας κάθε 2-3 εβδομάδες, η συνεχής διαβίωση στην ύπαιθρο σαν τους Ρομά, συνετέλεσε ώστε σύντομα να καθιερωθεί το παρατσούκλι της Μονάδας «Τσιγγάνικο». Δεν προσείλκυε την αφρόκριμα του προσωπικού, αφού έπρεπε το μισό έτος να είναι μακριά από τις οικογένειές τους, αλλά κι από κατοικημένους τόπους, με κουραστική εργασία κάθε μέρα, με δυσχέρειες στον ανεφοδιασμό και με απουσία οποιασδήποτε «πολυτέλειας», που απολάμβαναν άλλοι Διαβιβαστές, όπως πχ στα Κέντρα Επικοινωνιών.

Το Τάγμα είχε δύναμη περίπου 80 ανδρών μόνον, κι έτσι σε κάθε περιοχή δράσεώς του, ενισχυόταν προσωρινά με στρατιώτες αποσπασμένους από Μονάδες της περιοχής, οι οποίες όμως φυσικά δεν έστελναν τους καλύτερους. Αυτό το μείγμα καταστάσεων χαλαρής πειθαρχίας και οπλιτών χωρίς οργανικούς δεσμούς, είχε ως συνέπεια σοβαρά παραπτώματα, μέχρι και λιποταξίες. Η ανάγκη λειτουργίας πολλών Συνεργείων ταυτόχρονα κι ανεξάρτητα, επέβαλε στους μικρούς ηγέτες να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες, με συνέπεια να κάνουν λάθη λόγω ανωριμότητας. Όλα αυτά δεν ήταν στοιχεία που προδιέθεταν ευχάριστα τα νεοτοποθετούμενα στελέχη, κι έτσι ο χρόνος παραμονής τους στο Τάγμα ήταν μικρός, με συχνές απουσίες από τα καθήκοντα τους, για άλλες εκπαιδεύσεις ή νοσηλείες.

Επίσης, μεγάλες ήταν οι δυσχέρειες διοίκησης κι ελέγχου μιας τέτοιας ιδιόμορφης Μονάδας, μεγάλοι οι κίνδυνοι να εκτεθούν οι Διοικητές, και ανύπαρκτες οι ανταμοιβές για το προσωπικό, αφού από το σπουδαίο παραγωγικό έργο του Τάγματος επωφελούντο οι άλλες Μονάδες. Για την περίοδο που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία στην ΥΣΑ, ερευνώντας τις διαδοχικές διοικήσεις του Τάγματος, βρίσκουμε συνήθως αξιωματικούς βαθμού Ταγματάρχου, αλλά διαπιστώνουμε ότι για μακρές περιόδους διετέλεσαν διοικητές Τάγματος και αξιωματικοί μικρότερων βαθμών από Λοχαγοί έως Ανθυπασπιστές, ενώ για μία σύντομη περίοδο, Διοικητής Τάγματος ήταν Δόκιμος Έφεδρος Αξιωματικός

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Του [Αντωνίου Σαμαρά](#), Ανχη (ΔΒ-ΗΠ)

1. Εισαγωγή

Η σύγχρονη διαστημική τεχνολογία αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της στρατηγικής ισχύος και της εθνικής ασφάλειας, ενσωματώνοντας προηγμένες δυνατότητες τόσο στις στρατιωτικές όσο και στις πολιτικές επιχειρήσεις. Η ραγδαία πρόοδος του συγκεκριμένου επιστημονικού τομέα διευρύνει τις στρατηγικές δυνατότητες των κρατών, προσφέροντας κρίσιμα εργαλεία για την ασφάλεια, την επιτήρηση και τη διαχείριση πληροφοριών, συνεισφέροντας σημαντικά στον επιχειρησιακό σχεδιασμό.

2. Ιστορική Αναδρομή

Η διαστημική εξερεύνηση αποτελεί προϊόν διεπιστημονικής και γεωπολιτικής ώθησης, με ρίζες στον 19ο αιώνα και απογείωση κατά τον Ψυχρό Πόλεμο. Από τους θεωρητικούς όπως ο Τσιολκόφσκι, έως τον ανταγωνισμό ΗΠΑ-ΕΣΣΔ (Sputnik, Apollo), εξελίχθηκε σε παγκόσμιο επιστημονικό εγχείρημα. Η δημιουργία του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού (ISS) και οι αποστολές, όπως οι Cassini και Voyager, άνοιξαν νέους δρόμους. Η διαστημική τεχνολογία επεκτείνεται σε τηλεπικοινωνίες, πλοήγηση και τηλεπισκόπηση. Οι μικροδορυφόροι και ιδιωτικές εταιρείες, όπως η SpaceX, επιταχύνουν τις εξελίξεις ενώ το πρόγραμμα Artemis και η προοπτική επανδρωμένης αποστολής στον Άρη σηματοδοτούν νέα εποχή.

3. Το Διάστημα ως Πεδίο Ισχύος

Το Διάστημα αποτελεί σήμερα κρίσιμο πεδίο στρατηγικής ισχύος, ισάξιο με ξηρά, θάλασσα, αέρα και κυβερνοχώρο, καθώς υποστηρίζει πλοήγηση, επικοινωνίες, στόχευση και στρατηγική προεידόποιηση. Οι μεγάλες δυνάμεις (ΗΠΑ, Κίνα, Ρωσία, Ινδία) αναπτύσσουν δικά τους διαστημικά στρατιωτικά δόγματα, με την U.S. Space Force, το BeiDou, τις αντιδορυφορικές δυνατότητες και τα ανεξάρτητα πλοηγικά συστήματα να αναδεικνύουν την αυξανόμενη γεωπολιτική σημασία και αυτού του τομέα.

Το NATO έχει ενσωματώσει επίσημα το διάστημα στο επιχειρησιακό του δόγμα, ενώ η ΕΕ ενισχύει την τεχνολογική της αυτονομία με τα συστήματα Galileo (πλοήγηση), Copernicus (επιτήρηση) και IRIS (επικοινωνίες). Παράλληλα, η χρήση τεχνητής νοημοσύνης και η ανάπτυξη αντιδορυφορικών όπλων δημιουργούν ένα περιβάλλον αυξημένου ρίσκου, με την ανθεκτικότητα των διαστημικών συστημάτων να καθίσταται κρίσιμη.

Η δορυφορική γεωχωρική επιτήρηση συμβάλλει στην αμυντική αποτροπή, προσφέροντας συνεχή επιτήρηση στρατιωτικών μονάδων και κρίσιμων περιοχών, μέσω προηγμένων αισθητήρων (οπτικών, SAR, υπερφασματικών). Η ΕΕ με το Copernicus και η Ελλάδα με αντίστοιχα εργαλεία επεξεργασίας δεδομένων, συνεισφέρουν στη συλλογική ασφάλεια.

Τα διαστημικά μέσα ενσωματώνονται στο C4ISR, ενισχύοντας την ταχύτητα, ακρίβεια και επιχειρησιακή επίγνωση των δυνάμεων. Οι στρατιωτικές δορυφορικές επικοινωνίες (MILSATCOM) και τα πλοηγικά συστήματα, όπως το Galileo, διασφαλίζουν συντονισμό και προστασία από παρεμβολές. Η εξάρτηση από αυτά απαιτεί ενίσχυση της ασφάλειας και ανάπτυξη εφεδρικών λύσεων.

Το διάστημα δεν είναι πλέον υποστηρικτικό πεδίο, αλλά βασικός άξονας στρατηγικής κυριαρχίας, διαμορφώνοντας νέα δόγματα ισχύος και καθιστώντας απαραίτητο έναν διεθνή, συνεργατικό και ασφαλή κανονιστικό πλαίσιο σχεδιασμό.

4. Η Ελλάδα

Η Ελλάδα ενισχύει τη διαστημική της πολιτική μέσω της ίδρυσης του Ελληνικού Διαστημικού

Οργανισμού (ΕΛΔΟ) και της ένταξής του στην Ελληνική Εταιρεία Διαστήματος, προωθώντας καινοτομία και εθνική συμμετοχή στα ευρωπαϊκά προγράμματα Galileo, Copernicus και IRIS. Ο ΕΛΔΟ στηρίζει τη διασύνδεση πανεπιστημίων, ερευνητών και επιχειρήσεων με τον τομέα NewSpace.

Ο Hellas Sat, βασικός ελληνικός πάροχος δορυφορικών επικοινωνιών, λειτουργεί ως υβριδική στρατηγική υποδομή με κρίσιμες τηλεπικοινωνιακές και στρατιωτικές εφαρμογές, παρέχοντας αυτονομία σε συνθήκες κρίσης και προωθώντας την τεχνολογική διπλωματία της χώρας. Ωστόσο, επισημαίνεται η ανάγκη ενίσχυσης του εθνικού ελέγχου σε κρίσιμες υποδομές και δεδομένα.

Ο UPSat, ο πρώτος ελληνικός νανοδορυφόρος, αποτελεί ορόσημο τεχνολογικής ανεξαρτησίας, σχεδιασμένος με φιλοσοφία ανοικτού κώδικα και με στόχο την εκπαίδευση νέου επιστημονικού δυναμικού. Ανήκει στις Low Earth Orbit (LEO) τροχιές (200-2000χλμ) και ενισχύει τις μικρές, ευέλικτες αποστολές.

Η ίδρυση της Διεύθυνσης Διαστήματος στο ΓΕΕΘΑ, ενσωματώνει επίσημα το Διάστημα στην αμυντική στρατηγική, εστιάζοντας στην διαλειτουργικότητα με NATO και ΕΕ, επιχειρησιακή αξιοποίηση δορυφορικών δεδομένων και στρατηγική παρακολούθηση. Η Ελλάδα συμμετέχει στα προγράμματα Galileo, CSO (επιτήρηση) και Copernicus, με στόχο τη γεωστρατηγική επίγνωση. Το IRIS ενισχύει την ασφάλεια κρίσιμων επικοινωνιών. Παράλληλα, με πρόσβαση στα γαλλικά στρατιωτικά προγράμματα Helios (επιτήρηση) και CSO, η χώρα διαμορφώνει σύγχρονες δυνατότητες στρατηγικής επιτήρησης.

Η διαστημική τεχνολογία προσφέρει κρίσιμες επιχειρησιακές εφαρμογές, όπως επιτήρηση συνόρων, έγκαιρη ανίχνευση μεταναστευτικών ροών, παρακολούθηση ΑΟΖ, παραβιάσεων και φυσικών καταστροφών. Τα δεδομένα συνδυάζονται με UAVs και C4ISR υποδομές, διαμορφώνοντας ένα ανθεκτικό σύστημα εθνικής ασφάλειας και αποτροπής.

Συνολικά, η Ελλάδα μετατρέπεται από παθητικός χρήστη σε ενεργό παραγωγό διαστημικής τεχνολογίας, ενισχύοντας τη στρατηγική της αυτονομία, την τεχνολογική της αυτάρκεια και την γεωπολιτική της επιρροή.

5. Προκλήσεις, Περιορισμοί Και Προοπτικές

Η Ελλάδα παραμένει εξαρτημένη από εξωτερικά διαστημικά συστήματα για κρίσιμες υπηρεσίες πλοήγησης, επικοινωνίας και γεωχωρικής επιτήρησης, βασιζόμενη κυρίως σε ευρωπαϊκά (Galileo, Copernicus) και διακρατικά προγράμματα (CSO, Helios). Η απουσία αυτόνομων υποδομών και στρατηγικού σχεδιασμού περιορίζει την επιχειρησιακή της αυτονομία και την άμεση απόκριση σε κρίσεις.

Ο ελληνικός διαστημικός τομέας χαρακτηρίζεται από κατακερματισμό, περιορισμένη δημόσια επένδυση και αποσπασματική συμμετοχή σε διεθνή προγράμματα. Η έλλειψη κινήτρων και εξειδικευμένου προσωπικού εμποδίζουν την ανάπτυξη ενός βιώσιμου, συνδεδεμένου βιομηχανικού οικοσυστήματος. Ο ΕΛΔΟ λειτουργεί με περιορισμένους πόρους, γεγονός που αποδυναμώνει τη διεθνή του παρουσία.

Παρότι υπάρχουν μεμονωμένες επιτυχίες, όπως ο UPSat, απουσιάζει η θεσμική συνέχεια και η στρατηγική στόχευση. Η τεχνολογική παραγωγή στην Ελλάδα περιορίζεται σε χαμηλής προστιθέμενης αξίας τομείς, όπως ανάλυση δεδομένων, με απουσία σε κρίσιμους τομείς υλικών, θερμικής θω-

ράκισης και δορυφορικών υποσυστημάτων.

Ωστόσο, υπάρχουν βάσιμες προοπτικές. Η γεωπολιτική θέση της Ελλάδας, η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά σχήματα (Galileo, IRIS) και η ωρίμανση των θεσμών, διαμορφώνουν πεδίο ανάπτυξης. Η δημιουργία «cluster» μικροδορυφόρων και η εμπειρία από έργα, όπως ο UPSat, προσφέρουν ευέλικτες λύσεις εθνικής τεχνολογικής αυτάρκειας.

Η ανάπτυξη εγχώριων τεχνολογικών υποσυστημάτων και επίγειων υποδομών μπορεί να εξασφαλίσει ανεξαρτησία στη διαχείριση αποστολών και πρόσβαση σε κρίσιμα δεδομένα. Η διασύνδεση με πρωτοβουλίες της ΕΕ προσφέρει πρόσβαση σε στρατηγικά έργα και χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η δημιουργία της Διεύθυνσης Διαστήματος του ΓΕΕΘΑ ενσωματώνει στρατιωτικά το Διάστημα στην εθνική στρατηγική, βελτιώνοντας τη διαλειτουργικότητα με NATO και ΕΕ, και ενισχύοντας την επιτήρηση μέσω C4ISR. Παράλληλα, η συμμετοχή στο Galileo και Copernicus ενδυναμώνει την αμυντική ανθεκτικότητα.

Η ενίσχυση της διαστημικής παιδείας, η εμπλοκή πανεπιστημίων και νέων επιστημόνων, καθώς και η ανάπτυξη μεταπτυχιακών/διδακτορικών προγραμμάτων, ενισχύουν το ανθρώπινο κεφάλαιο και την καινοτομική κουλτούρα. Η διασύνδεση επιστήμης και αγοράς μπορεί να αντιστρέψει την έλλειψη προσωπικού.

Συνολικά, παρά τις προκλήσεις, η Ελλάδα διαθέτει το δυναμικό για να μετασχηματιστεί από χρήστη σε παραγωγό διαστημικής τεχνολογίας, αρκεί να αυτό να υποστηριχθεί με θεσμική σταθερότητα, επενδύσεις και στρατηγική συνέπεια.

Έτσι την Δευτέρα 23 Ιουνίου 2025 και ώρα 23:30 (τοπική ώρα Ελλάδας), πραγματοποιήθηκε η εκτόξευση του DUTHSat-2, του πρώτου δορυφόρου CubeSat, στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Μικροδορυφόρων, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Διαστημικής Υπηρεσίας (ESA). Η εκτόξευση, όπως φαίνεται και στην φωτογραφία, έγινε από τη βάση Vandenberg των ΗΠΑ, με διαστημικό πύραυλο Falcon-9, στο πλαίσιο της αποστολής Transporter-14 της SpaceX.

6. Συμπεράσματα – Προτάσεις

Το παρόν κείμενο ανέδειξε τη διαστημική τεχνολογία ως βασικό πυλώνα της σύγχρονης στρατηγικής ισχύος, με κομβικό ρόλο σε τομείς όπως το C4ISR, η γεωχωρική επιτήρηση και οι ασφαλείς επικοινωνίες. Το διάστημα αποτελεί πλέον γεωπολιτικό πεδίο ανταγωνισμού και συνεργασίας, στο οποίο η Ελλάδα παρουσιάζει μικτή εικόνα: πρόοδος σε θεσμικό επίπεδο αλλά σημαντικές διαρθρωτικές αδυναμίες.

Παρά την ίδρυση του ΕΛΔΟ και της Διεύθυνσης Διαστήματος του ΓΕΕΘΑ, η Ελλάδα εξακολουθεί να στερείται πλήρους κυριαρχίας στις διαστημικές της δυνατότητες. Εξαρτάται από τρίτους για

Συνέχεια στην σελίδα 7

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΕΣΕΕΕ)

Το 1992, με την Συνθήκη του Μάαστριχτ, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) προέβλεψε την ανάπτυξη της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ). Οι αποστολές που μπορεί να αναλαμβάνει η ΕΕ είναι :

- Διακλαδικές Επιχειρήσεις Αφοπλισμού.
- Παροχή Ανθρωπιστικής βοήθειας και Διάσωσης.
- Παροχή στρατιωτικής Συμβουλής και Υποστήριξης.
- Επιχειρήσεις πρόληψης Συγκρούσεων και Διατήρησης της Ειρήνης.
- Επιχειρήσεις Μάχινων Δυνάμεων σε διαχείριση Κρίσεων, που περιλαμβάνουν επιβολή Ειρήνης και Σταθεροποίηση μετά την Κρίση.

Για την οργάνωση και ανάπτυξη των στρατιωτικών επιχειρήσεων της ΕΕ, συγκροτήθηκαν :

- Η Μόνιμη Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (ΕΠΑ[PSC]).
- Η Στρατιωτική Επιτροπή της ΕΕ (ΣΕΕΕ[EUMC]).
- Το Στρατιωτικό Επιτελείο της ΕΕ (ΣΕΕΕ [EUMS]).
- Τα πέντε (5) Επιχειρησιακά στατικά Στρατηγεία (Operational Headquarters [OHQ]), την συγκρότηση των οποίων ανέλαβαν η Μεγάλη Βρετανία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Γερμανία κι η Ελλάδα.

Τα Στρατηγεία αυτά αναπτύχθηκαν υπό την ευθύνη αντίστοιχων Εθνικών Στρατηγείων Μειζόνων Σχηματισμών των συγκεκριμένων Κρατών, των αποκαλούμενων Πατρικών Στρατηγείων (Parent HQs), και λειτουργούν με μορφή εθνικών πυρήνων, οι οποίοι πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 10% περίπου του Πίνακα Οργανώσεως (ΠΟΥ) τους. Το κόστος επάνδρωσης και λειτουργίας τους επιβαρύνει το οικείο Κράτος Μέλος, η δε Ιεραρχία του Πατρικού Στρατηγείου είναι παράλληλα και Ιεραρχία του Πυρήνα, και εκπροσωπεί το Στρατηγείο στα όργανα της ΕΕ.

Αποστολή των Στρατηγείων είναι η συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού στις επιχειρησιακές διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η πλήρης ετοιμότητα ανάληψης αποστολής, όταν αυτή αποφασιστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Όταν το τελευταίο αποφασίσει την διεξαγωγή μιας επιχείρησης, την αναθέτει, με την σύμφωνη γνώμη του οικείου Κράτους Μέλους, σε ένα Στρατηγείο, και ορίζει τον Επιχειρησιακό Διοικητή (Operational Commander), διαφορετικό από τον Διοικητή του Πατρικού Στρατηγείου, για την επιχείρηση αυτή.

Ο Επιχειρησιακός Διοικητής εγκαθίσταται άμεσα στο Στρατηγείο, από όπου σχεδιάζει και υποβάλλει στο Συμβούλιο για έγκριση:

- την επάνδρωση του Στρατηγείου, με βάση τον υφιστάμενο Πίνακα Οργανώσεως, που εκτιμά ότι απαιτείται για την συγκεκριμένη αποστολή.
- Τον Διοικητή Δυνάμεων (Force Commander) και την σύνθεση των τμημάτων που εκτιμά ότι πρέπει να αναπτυχθούν στο Θέατρο Επιχειρήσεων (ΘΕ).
- Τον προϋπολογισμό της επιχείρησης.

Με τον ορισμό του Επιχειρησιακού Διοικητή, παύει η σχέση του Στρατηγείου με το Πατρικό Στρατηγείο, πλην θεμάτων τάξης, ασφάλειας και Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους.

Για την εντατικοποίηση της προετοιμασίας των πυρήνων, η ΕΕ σχεδιάζει τουλάχιστον μία Άσκηση ευρείας κλίμακος τον χρόνο, με κωδικό όνομα MILITARY EXERCISE (MILEX), στην οποία ασκούνται τα Στρατηγεία, εκ περιτροπής, με σενάριο σε μια φανταστική χώρα στην Αφρική. Στην άσκηση συνήθως συμμετέχουν, ως ενισχύσεις, πυρήνες από τα άλλα Στρατηγεία, σε καθήκοντα ίδια με αυτά που ασκούν στο Στρατηγείο τους, καθώς και ενισχυτικό προσωπικό από τα Κράτη Μέλη.

Έτσι, τον Ιούλιο του 2005, η Ελληνική 1^η Στρατιά ορίστηκε ως το Πατρικό Στρατηγείο του πυρήνα του Ελληνικού Στρατηγείου Επιχειρήσεων της ΕΕ (ΕΣΕΕΕ) [EL EU OHQ], και στην συνέχεια οι πρώτοι πυρήνες του εγκαταστάθηκαν στο Στρατηγείο της 1^{ης} ΣΤΡΑΤΙΑΣ, στο Στρατόπεδο «ΠΛΑΣΤΗΡΑ» στην Λάρισα. Τον Φεβρουάριο του 2007, το ΕΣΕΕΕ μεταφέρθηκε στις σημερινές του εγκαταστάσεις στο Στρατόπεδο «ΠΛΑΣΤΗΡΑ», στα πλήρως ανακαινισμένα κτίρια του παλαιού 477 ΤΔΒ.

Η οργάνωση του ΕΣΕΕΕ, και ειδικά των επικοινωνιών του, αποτέλεσε μια μεγάλη πρόκληση για όλους τους εμπλεκόμενους. Έτσι έγινε αρχική προμήθεια, από Εθνικούς πόρους, όλων των απαιτούμενων υλικών και μέσων, καθώς και των υλικών θέσεως, για αποτελεσματική λειτουργία του ΕΣΕΕΕ σε πλήρη επάνδρωση.

Το Δόγμα Επικοινωνιών της ΕΕ υιοθετεί την αρχή της παροχής υποστήριξης επικοινωνιών «ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΩ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΑΤΩ» και προβλέπει ότι η αποκατάσταση και λειτουργία των επικοινωνιών των Στρατηγείων πρέπει να γίνεται με προσωπικό και μέσα του Κράτους Μέλους που διαθέτει το Στρατηγείο. Για τον λόγο αυτό, συγκροτήθηκε στο 485 Τάγμα Διαβιβάσεων της 1^{ης} ΣΤΡΑΤΙΑΣ, με ανάλογη τροποποίηση του ΠΟΥ, ως οργανικός, ο 5^{ος} Λόχος Επικοινωνιών Πληροφορικής (5/485 ΤΔΒ), τόσο για την επικοινωνιακή υποστήριξη του Στρατηγείου στην έδρα του, όσο και την αποκατάσταση των επικοινωνιών του με το ΘΕ.

Ο 5/485 ΤΔΒ, μετά την ανάληψη αποστολής από το ΕΣΕΕΕ, διατίθεται υπό Επιχειρησιακή Διοίκηση σε αυτό, ενώ για θέματα ΔΜ εξακολουθεί να υποστηρίζεται από την οικεία Μονάδα. Επιπλέον, σε όλα τα Στρατηγεία, η θέση του Διευθυντού Επικοινωνιών-Πληροφορικής (ACOS CJ6) στον ΠΟΥ, προβλέπεται να επανδρώνεται από Αξιωματικό του οικείου Κράτους Μέλους, ώστε να αποφεύγονται προβλήματα πρόσβασης στο διαβαθμισμένο Εθνικό υλικό επικοινωνιών.

Το ΕΣΕΕΕ συμμετείχε στις ΤΑΑΣ EVROPI 2007 και EVROPI II 2008, ως Διευθύνον Επιτελείο (ΔΙΕΥΘΕΠ), με ασκούμενη Διοίκηση Δυνάμεων τον Βαλκανικό Σχηματισμό Μάχης (HELBROC Battle Group), καθώς και στην ΤΑΑΣ EVROPI 2008, με ασκούμενη Διοίκηση Δυνάμε-

Του [Ιωάννη Χατζηδήμα](#), Αντγυ εα
ων την Ιταλική Μεραρχία ACQUI, η οποία ασκήθηκε από την περιοχή ασκήσεων Capo Teulada της νήσου Σαρδηνίας στην Ιταλία και διασυνδέθηκε με το ΕΣΕΕΕ μέσω του Κινητού Επικοινωνιακού Κόμβου (ΚΕΚ) της 1^{ης} Στρατιάς, ο οποίος αναπτύχθηκε στην Σαρδηνία.

Τον Ιούνιο του 2009, το ΕΣΕΕΕ συμμετείχε στην ΤΑΑΣ MILEX 2009, ως ασκούμενο Επιτελείο, με το Ευρωπαϊκό Στρατιωτικό Επιτελείο (EUMS) στις Βρυξέλλες στον ρόλο του ΔΙΕΥΘΕΠ, και το Στρατηγείο της Μεραρχίας ACQUI, στην Νάπολι της Ιταλίας, ως ασκούμενη Διοίκηση Δυνάμεων του ΘΕ. Επειδή όμως η πιστοποίηση ασφαλείας του ΕΣΕΕΕ δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί, και προκειμένου το τοπικό του δίκτυο να διασυνδεθεί με αυτό του Ευρωπαϊκού Επιτελείου, η διακίνηση των ηλεκτρονικών μηνυμάτων από Λάρισα προς Βρυξέλλες και αντίστροφα γινόταν με το κανόνα του κενού αέρος (AIR GAP). Έτσι, το Ευρωπαϊκό Επιτελείο πιστοποίησε έναν συγκεκριμένο χώρο στο ΕΣΕΕΕ, όπου εγκαταστάθηκε και διασυνδέθηκε ένα τερματικό του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ευρείας Περιοχής (EU WAN). Στον ίδιο χώρο εγκαταστάθηκε και ένα τερματικό του τοπικού δικτύου του ΕΣΕΕΕ, οπότε οι χειριστές των τερματικών μετέφεραν τα μηνύματα από το ένα τερματικό στο άλλο με φορητά μέσα αποθήκευσης δεδομένων, και από εκεί τα διακινούσαν προς τους αντίστοιχους φορείς στα δύο Επιτελεία.

Ο ΔΔΒ/ΓΕΣ απευθύνεται στο προσωπικό του 5/485 ΤΔΒ, την 23 Ιουν 2009

Στις 14 Φεβρουαρίου του 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αντιμέτωπο με την πολιτική και ανθρωπιστική κρίση που είχε ξεσπάσει την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία και με ορατό τον κίνδυνο εξάπλωσης των φρικαλεοτήτων που ελάμβαναν χώρα εκεί, αποφάσισε, σύμφωνα και με το ψήφισμα 2134 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, την διεξαγωγή μεταβατικής Επιχείρησης στην χώρα, με την κωδική ονομασία EUFOR RCA. Σκοπός της επιχείρησης ήταν η ανάπτυξη Ευρωπαϊκών Δυνάμεων για την δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος στην πρωτεύουσα Μπαγκί, με τελικό σκοπό την αντικατάστασή τους από την δύναμη MINUSCA του ΟΗΕ. Η επιχείρηση ανατέθηκε, και με την σύμφωνη γνώμη της Ελλάδος, στο ΕΣΕΕΕ και ως Επιχειρησιακός Διοικητής ορίστηκε ο Γάλλος Υποστράτηγος Φιλίπ Ποντιέ (*Philippe Pontié*). Το έμπειρο προσωπικό του πυρήνα του ΕΣΕΕΕ, μετά την γνωστοποίηση της απόφασης και την πρώτη τηλεφωνική επικοινωνία με τον Επιχειρησιακό Διοικητή, άρχισε άμεσα την κατάρτιση τόσο του προσχεδίου του προϋπολογισμού, όσο και του προσχεδίου του ΠΟΥ, τα οποία έπρεπε να κατατεθούν στο Στρατιωτικό Επιτελείο το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να αρχίσει η επεξεργασία τους από τα Κράτη Μέλη. Ταυτόχρονα άρχισε η προετοιμασία του ΚΕΚ της 1^{ης} ΣΤΡΑΤΙΑΣ, για ανάπτυξη στην έδρα του Διοικητή Δυνάμεων στο Μπαγκί.

Όμως, εκείνη την χρονική στιγμή, η ελληνική κυβέρνηση έθεσε, για πολιτικούς λόγους, εθνικό

Συνέχεια στην σελίδα 7

ΡΗΤΟ ΤΟΥ 4ου ΦΥΛΛΟΥ

COST EFFECTIVENESS

Αποτελεσματικότητα κόστους

Ανεπίσημο ρητό της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας (NATO)

Όλες οι ενέργειές μας σε όλους τους τομείς, και ιδιαίτερα τον στρατιωτικό τομέα, θα πρέπει να σχεδιάζονται και να εκτιμώνται με τέτοια ακρίβεια, ώστε το κόστος, σε χρήμα, προσωπικό και υλικά, να αντιστοιχεί ακριβώς στο επιθυμητό αποτέλεσμα, χωρίς σπατάλες ή υστερήσεις.

ΤΟ «ΤΣΙΓΓΑΝΙΚΟ ΤΑΓΜΑ»

Παρ όλα αυτά, τα στελέχη έδειχναν αφοσίωση και πάντοτε αποπεράτωναν έγκαιρα όλες τις προγραμματισμένες κατασκευές.

Πλύσιμο ρούχων του 499 ΤΔΒ ΚΜΓ στον Ερυθροπόταμο, στην Κυανή Διδυμοτείχου

Για περισσότερα από εικοσιτέσσερα χρόνια το «**Τσιγγάνικο Τάγμα**» ήταν ενεργό. Φθάνοντας στα μέσα της δεκαετίας του 1970, τα πράγματα άλλαξαν. Η ενηλικίωση του ΟΤΕ, που πλέον ανέπτυξε δική του τηλεπικοινωνιακή υποδομή, κι έτσι ήταν σε θέση να παρέχει γραμμές σε κάθε χωριό, αλλά και η ευρεία διάδοση της κατασκευής των Υπογείων Δικτύων Οχυρώσεως από ιδιώτες εργολάβους, σε συνδυασμό με την επικράτηση της λογικής του «κάθε εργασία κοστολογείται», προκάλεσαν την αναθεώρηση της ανάγκης ύπαρξης του 499 ΤΔΒ ΚΜΓ.

Το 1973 εκπονήθηκε οικονομοτεχνική μελέτη, με την οποία διαπιστώθηκε ότι ένα χιλιόμετρο ΜΣΚ των 4 ζευγών επί στύλων, κατασκευασμένο από το 499 ΤΔΒ ΚΜΓ, ήταν συγκρίσιμο σε κόστος με 600 μέτρα υπογείου καλωδίου 50 ζευγών κατασκευασμένο από εργολάβο. Έτσι τελικά το ΓΕΣ αποφάσισε την διάλυση της Μονάδας, τον Δεκέμβριο του 1975 και την ανάληψη του έργου συντήρησης όσων ΜΣΚ είχαν απομείνει στη ζώνη ευθύνης τους από τα οικεία Τάγματα ΔΒ, αφού προηγουμένως θα παραλάμβαναν τα οχήματα και υλικά του 499 ΤΔΒ ΚΜΓ και το προσωπικό τους θα εκπαιδεύταν κατάλληλα.

Αποτιμώντας την 26ετή διαρκή προσφορά του «**Τσιγγάνικου Τάγματος**», μπορούμε να πούμε ότι είχε σίγουρα σημαντικότερη συμβολή στην αποκατάσταση και βελτίωση των ενσυρμάτων επικοινωνιών, την περίοδο που λειτούργησε.

Αν για μια στιγμή υποθέσουμε οτι δεν είχε δημιουργηθεί αυτή η ξεχωριστή Μονάδα και οτι δεν είχαν κατασκευασθεί τα εκατοντάδες χιλιόμετρα Μονίμων Γραμμών, αμέσως θα φανεί πόσο ελλιπής θα ήταν ο σύνδεσμος Φυλακίων, Μονάδων και Στρατηγείων, πόσο προβληματική θα ήταν η μετάδοση διαταγών και αναφορών, αλλά και πόσο δυσμενείς επιπτώσεις θα είχε αυτό στην επιχειρησιακή ικανότητα του Στρατού και στην ανασυγκρότηση της χώρας.

Τα στελέχη του 499 ΤΔΒ ΚΜΓ κλήθηκαν να εργασθούν κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες, μακριά από κάθε είδους άνεση, χωρίς όμως και να απολαύσουν την αναλογούσα, ηθική τουλάχιστον, αναγνώριση της προσφοράς και θυσιών τους. Σήμερα, έστω καθυστερημένα, τιμούμε κι εκφράζουμε τη δική μας ευγνωμοσύνη προς εκείνους που εγκατέστησαν, ανέπτυξαν και συντήρησαν τις πρώτες μεταπολεμικές στρατιωτικές επικοινωνίες της Ελλάδος και ελπίζουμε τα νεώτερα στελέχη, **να τους μοιάσουν στο ζήλο και στην αποτελεσματικότητα.**

ΕΣΕΕΕ

περιορισμό (caveat), με τον οποίο απαγόρευε την ανάπτυξη ελληνικού προσωπικού στο Θέατρο Επιχειρήσεων. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την ανατροπή της σχεδιαζόμενης ανάπτυξης του ΚΕΚ στο Μπαγκί, δεδομένου ότι αυτός επανδρωνόταν αποκλειστικά από ελληνικό προσωπικό. Η χρησιμοποίηση του ΚΕΚ από μη ελληνικό προσωπικό ήταν αδύνατη, διότι θα συνιστούσε παραβίαση εθνικής ασφαλείας, καθόσον ο ΚΕΚ διέθετε εθνικά διαβαθμισμένα υλικά και κρυπτομηχανές υψηλής διαβάθμισης.

Η εμπλοκή αυτή διαδόθηκε άμεσα στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συζητήθηκε άτυπα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τα δυσμενή σχόλια του οποίου έφτασαν μέχρι το Μέγαρο Μαξίμου. Στο σημείο αυτό, η γαλλική εταιρεία ηλεκτρονικών και επικοινωνιών THALES προσφέρθηκε, έναντι αδράς αμοιβής, να διαθέσει προσωπικό και υλικά για την αποκατάσταση της επικοινωνίας με το Θέατρο Επιχειρήσεων, όμως το θέμα των διαβαθμισμένων κρυπτομηχανών παρέμενε.

Το πρόβλημα επέλυσε η Διεύθυνση Διαβιβάσεων του Γενικού Επιτελείου Στρατού, με εισήγηση του αρμόδιου Επιτελή, τότε Τχη (ΔΒ) κ. Ε.Σ., διαθέτοντας εθνικές κρυπτομηχανές με διαβάθμιση ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ, τις οποίες ήδη διέθετε η Ταξιαρχία Διαβιβάσεων του NRDC-GR, ακριβώς για ενδεχόμενες επιχειρήσεις εκτός Ελλάδος και σε δυσμενή περιβάλλοντα, όπου το υλικό αυτό θα ήταν πιθανό να απωλεστεί. Έτσι, και αφού εκδόθηκαν άμεσα κατάλληλες αδιαβάθμητες κλειδές για χρήση αποκλειστικά στη συγκεκριμένη επιχείρηση, το υλικό μεταφέρθηκε με ελληνική στρατιωτική πτήση στο Παρίσι και παραδόθηκε στο αρμόδιο χειριστή της εταιρείας THALES, η οποία το μετέφερε, μαζί με το υπόλοιπο επικοινωνιακό υλικό, στο Μπαγκί. Με αυτόν τον τρόπο, η επικοινωνία του Διοικητή Δυνάμεων στο Μπαγκί, με τον Επιχειρησιακό Διοικητή στη Λάρισα, αποκαταστάθηκε εντός μιας εβδομάδας, και πριν ακόμα από την άφιξη των πρώτων Τμημάτων. Η λύση αυτή αντέστρεψε εντελώς το αρνητικό κλίμα που είχε δημιουργηθεί για την Ελλάδα και απέσπασε εξαιρετικούς επαίνους, από τους Ευρωπαίους πρώην επικριτές, για την ικανότητα του Στρατηγείου να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε έκτακτες καταστάσεις. Στην συνέχεια, όλα κύλισαν χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα και η Επιχείρηση ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία στις 15 Μαρτίου 2015.

Σήμερα, το ΕΣΕΕΕ «τρέχει» την ναυτική επιχείρηση με κωδικό όνομα EUNAVFOR ASPIDES, η οποία ξεκίνησε την 19 Φεβρουαρίου 2024 για ένα χρόνο, και η οποία, με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου παρατάθηκε μέχρι την 28 Φεβρουαρίου 2026. Το Στρατηγείο, στην επιχείρηση αυτή και για πρώτη φορά στην ΕΕ, σχεδίασε και εγκατέστησε, σε όλα τα πλοία και τα συνεργαζόμενα Στρατηγεία, πρωτότυπο και αυτόνομο δίκτυο επικοινωνιών, κρυπτασφαλισμένων με Ελληνικές κρυπτοσυσσκευές. Η εγκατάσταση, επίβλεψη και απεγκατάσταση όλου του εξοπλισμού, γίνεται από κατάλληλη ομάδα ελληνικού και μόνο προσωπικού, που έχει συγκροτήσει η Διεύθυνση Επικοινωνιών-Πληροφορικής (CJ6) του Στρατηγείου.

Το ΕΣΕΕΕ, το οποίο συμπλήρωσε φέτος 20 χρόνια λειτουργίας, αποτελεί ένα αφανές διαμάντι στα χέρια της ελληνικής πολιτικής και στρατιωτικής Ηγεσίας. Με μεθοδική οργάνωση, μελέτη, εργασία και προσπάθεια όλων των στελεχών, που κατά καιρούς υπηρέτησαν σε αυτό, αρίστευσε σε όλες τις αποστολές και δραστηριότητες που ανέλαβε. Αυτό αναγνωρίζεται

ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

κρίσιμες υπηρεσίες και αντιμετωπίζει έλλειψη συντονισμού, χαμηλή επένδυση στην καινοτομία και τεχνολογική υστέρηση. Η απουσία σαφούς εθνικού στρατηγικού οράματος περιορίζει τη θέση της στο διεθνές διαστημικό οικοσύστημα.

Προτείνεται η δημιουργία Εθνικού Συμβουλίου Διαστήματος για συντονισμό της πολιτικής, και η ενίσχυση του ΕΛΔΟ ως επιχειρησιακού φορέα με αυξημένες αρμοδιότητες. Η διαλειτουργικότητα μεταξύ Στρατού, Πολιτείας και ακαδημαϊκής κοινότητας κρίνεται κρίσιμη, ενώ απαιτείται θεσμική συνέχεια και δέσμευση μέσα από σταθερούς μηχανισμούς αξιολόγησης.

Προτείνεται, επίσης, η ανάπτυξη cluster μικροδορυφόρων για τηλεπισκόπηση και επικοινωνίες, σε συνδυασμό με την κατασκευή σταθμών εδάφους σε κρίσιμες περιοχές. Επίσης η Ελλάδα να συμμετάσχει στα Artemis Accords και να ηγηθεί περιφερειακών συνεργασιών στον τομέα.

Παράλληλα, η δημιουργία τεχνολογικών θερμοκοιτίδων, η ενίσχυση των startups και η προσέλκυση επενδύσεων, μέσω φιλικού οικονομικού πλαισίου, θα προωθήσουν τη βιομηχανική καινοτομία. Η καθιέρωση ετήσιου συνεδρίου διαστημικής τεχνολογίας θα ενισχύσει την εξωστρέφεια.

Τέλος, προτείνεται επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, με υποτροφίες, πρακτική άσκηση σε ESA και EUSPA, νέα μεταπτυχιακά προγράμματα και ενσωμάτωση της δορυφορικής τεχνολογίας σε στρατιωτικές σχολές. Η σύνδεση εκπαίδευσης, έρευνας και παραγωγής είναι θεμελιώδης για την ανθεκτικότητα της ελληνικής διαστημικής στρατηγικής.

Με συντονισμένη δράση, η Ελλάδα, από παθητικός χρήστης μπορεί να αποτελέσει στρατηγικό παραγωγό διαστημικής τεχνολογίας, ενισχύοντας τη θέση της σε ένα ραγδαία εξελισσόμενο γεωπολιτικό πεδίο.

7.Επίλογος

Το διάστημα μετατρέπεται από μυθική σφαίρα σε πεδίο στρατηγικής ισχύος και γεωπολιτικής επιρροής. Η Ελλάδα, αν και προχωρά θεσμικά, παραμένει εξαρτημένη από εξωτερικά συστήματα και στερείται συνοχής στη διαστημική της πολιτική. Η τεχνολογική αυτάρκεια αναδεικνύεται ως κρίσιμος στόχος. Οι προτάσεις της μελέτης προωθούν θεσμική σταθερότητα, καινοτομία και στρατηγική συμμετοχή. Η παρουσία στο διάστημα κρίνεται ως δείκτης εθνικής διορατικότητας και ισχύος.

ευρέως και από όλο το προσωπικό των Κρατών Μελών της ΕΕ, το οποίο συνεργάστηκε καθ' οιονδήποτε τρόπο με το ΕΣΕΕΕ, το οποίο μάλιστα πολλές φορές αναφέρουν ως παράδειγμα προς μίμηση. Τέλος, παραφράζοντας την ρήση του Τσώρτσιλ, για άλλη μια φορά τόσο λίγοι (είκοσι περίπου Αζκοί και Υπαξκοί), με τόσα λίγα χρήματα (είκοσι χιλιάδες ευρώ ετησίως σε περίοδο ετοιμότητας), προέβαλαν και προβάλλουν την Ελλάδα με τέτοιο αποτελεσματικό τρόπο, σε διεθνή fora τέτοιου μεγέθους.

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΑΞΗ	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ
ΣΣΕ	Ανχης (ΔΒ) εα	Τσολακίδης Κωνσταντίνος	1935	9 Αυγ 2025	Καστοριάς
ΣΜΥ 1954	Σχης (ΔΒ) εα	Καραγιαννίδης Θεοχάρης	1934	21 Νοε 2025	Ριτσώνας

ΤΑ ΝΕΑ ΥΛΙΚΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

του Χρήστου Νοταρίδη, Ταξχου ε.α

Την τελευταία 25ετία έχουν προστεθεί στο «οπλοστάσιο» των Διαβιβάσεων νέα υλικά τηλεπικοινωνίας αντικαθιστώντας παλαιά, αφού η τεχνολογία καλπάζει και προσφέρει περισσότερες ευκολίες. Προκειμένου να ενημερωθούν οι παλαιότεροι συνάδελφοι, οι οποίοι δεν τα γνωρίζουν, συντάχθηκε το παρόν σημείωμα, όπου αναφέρονται περιληπτικά:

α. Σ/Α VHF Χειρός PRM-4720B.

Πρόκειται για υλικό βρετανικής προελεύσεως της εταιρείας RACAL (νυν THALES UK). Καλύπτει το εύρος συχνοτήτων 30-88 MHz (σε 9 κανάλια), με ισχύ εξόδου 2,5W. Οι συχνότητες λειτουργίας μπαίνουν είτε χειροκίνητα, είτε μέσω εξωτερικής συσκευής προγραμματισμού. Τροφοδοτείται με επαναφορτιζόμενα στοιχεία και διαθέτει κεραίες κατάλληλες για χρήση σε περιορισμένους χώρους αλλά και εξωτερικούς, που του δίνουν εμβέλεια από 2 έως 25χλμ.

β. Σ/Α VHF TRC-9200, -9300.

Πρόκειται για υλικό γαλλικής σχεδίασης (εταιρεία THALES – πρώην THOMSON), που μεγάλος αριθμός κατασκευάστηκε με συμπαγωγή στην Ελλάδα. Ο Σ/Α καλύπτει το εύρος συχνοτήτων 30-88 MHz με ισχύ εξόδου από 0,5 έως 10W, ενώ φθάνει τα 50W με τη χρήση ενισχυτού. Εκτός από τη κλασική διαμόρφωση σε σταθερή συχνότητα FM φωνής, έχει και άλλες σύγχρονες διαμορφώσεις, όπως σταθερή ψηφιακή, αναπήδηση συχνότητας (Frequency Hopping), αναζήτηση ελεύθερης συχνότητας, μεικτός τρόπος, χρήση συχνότητας «χαιρετισμού» (Hailing frequency-για Σ/Α που εισέρχονται στο δίκτυο μεταγενέστερα) και ενσωματωμένο κρυπτοφωνικό. Διαθέτει «έξυπνο» χειροτηλέφωνο και ποικιλία κεραιών. Μπορεί να τοποθετηθούν οι συχνότητες χειροκίνητα, αλλά ο συνηθέστερος τρόπος είναι να γίνει προγραμματισμός σε εξωτερική συσκευή και μεταφορά των στοιχείων με συσκευή FILL GUN. Κάθε Σ/Α χαρακτηρίζεται με έναν επταψή-

φιο αριθμό, που αποτελεί τη ταυτότητα του στο δίκτυο. Η βελτιωμένη έκδοση του «TRC-9300» έχει δυνατότητα ανταλλαγής ψηφιακών δεδομένων (πχ εικόνας) και χρήσης GPS για αποστολή της θέσης του.

γ. Σ/Α HF TRC-3600.

Πρόκειται για υλικό γαλλικής προελεύσεως (THALES). Καλύπτει το εύρος 1,5-30 MHz, με ισχύ εξόδου 1-5-20 W. Λειτουργεί σε σταθερή συχνότητα, σε αναπήδηση συχνοτήτων (Frequency Hopping) και έχει δυνατότητα ALE (Automatic Link Establishment – Αυτόματη Αποκατάσταση Επαφής), μια λειτουργία εξαιρετικά χρήσιμη στα βραχεία, όπου αυτόματα βρίσκει τη πλέον κατάλληλη ελεύθερη συχνότητα διάδοσης και αξιόπιστης επαφής.

δ. Αυτόματος Τηλεφωνικός Πίνακας SB-130C/GY.

Πρόκειται για γερμανικό υλικό, 12 εσωτερικών ανταποκριτών και μίας εξωτερικής γραμμής.

Τα παραπάνω υλικά απαιτούν καλή εκπαίδευση στο χειρισμό τους, ώστε να γίνει καλή εκμετάλλευση των προηγμένων δυνατοτήτων τους.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΗΧΩ ΤΗΣ

1ης Ιανουαρίου 1950

Ηχώ των Διαβιβάσεων

Η ηλεκτρονική έκδοση της ΗΧΟΥΣ φιλοξενείται στην ιστοσελίδα του Συνδέσμου Αποστράτων Αξιωματικών Διαβιβάσεων, στο παρακάτω σύνδεσμο

<https://www.saadb.gr/echo-ton-diabaseon/nea-echo-2024/teuchos-4o/>

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Κάποτε, στην δεκαετία του '30, ένας Αμερικανός ταξίδευε με το υπερωκεάνιο της εποχής, από την Χάβρη της Γαλλίας στην Νέα Υόρκη, ένα ταξίδι που τότε κρατούσε περίπου οκτώ μέρες.

Επειδή τα αεροπορικά ταξίδια, την εποχή εκείνη, ήταν πολύ σπάνια και πολύ ακριβά, το υπερωκεάνιο ήταν κατάμεστο από κόσμο, σε όλες τις θέσεις, ακόμα και στην Α' θέση που ταξίδευε ο Αμερικανός.

Έτσι, το τρίτο βράδυ του ταξιδιού, ο Αμερικανός δειπνούσε μόνος του στην τραπεζαρία της Α' Θέσης. Κάποια στιγμή τον πλησίασε ο αρχισερβιτόρος, συνοδευόμενος από ένα κύριο και του είπε :

- «Με συγχωρείτε κύριε, επειδή είσαστε μόνος σας στο τραπέζι και επειδή έχουμε πολύ κόσμο που περιμένει να δειπνήσει, μπορεί ο Γάλλος κύριος από εδώ, που είναι και αυτός μόνος, να δειπνήσει στο τραπέζι μαζί σας;»

- «Πολύ ευχαρίστως, με μεγάλη μου χαρά», απάντησε ο Αμερικανός. «Όμως να ξέρετε ότι δεν μιλώ καθόλου γαλλικά, οπότε θα μου είναι πολύ δύσκολο να επικοινωνήσω μαζί του, και φοβάμαι μήπως φανώ αγενής».

- «Να σας πώ», απάντησε ο αρχισερβιτόρος, «και ο Γάλλος κύριος δεν μιλάει καθόλου Αγγλικά, αλλά θα του το εξηγήσω και δεν θα υπάρχει κανένα πρόβλημα. Προέχει η εξυπηρέτησή του».

- «Σύμφωνοι τότε», απάντησε ο Αμερικανός. Πραγματικά, ο αρχισερβιτόρος μίλησε για λίγο με τον Γάλλο και έφυγε.

Ο Γάλλος, πλησίασε το τραπέζι, και πριν καθίσει, έκανε μια μικρή υπόκλιση και είπε στον Αμερικανό. «Bon appétit». Ο Αμερικανός δεν κατάλαβε, και νόμισε ότι ο Γάλλος του συστήθηκε. Έτσι μισοσηκώθηκε από την θέση του και απάντησε «Benson». Μετά κάθισαν και οι δύο και τελείωσαν το δείπνο τους σιωπηλοί.

Την άλλη μέρα το πρωί, ο Αμερικανός είπε στους φίλους του ότι το προηγούμενο βράδυ δειπνήσε με έναν Γάλλο, που λέγεται Bon Appetit. Αυτοί ξεκαρδίστηκαν στα γέλια μαζί του και του εξήγησαν ότι ο Γάλλος του ευχήθηκε «Καλή Όρεξη». Πικαρισμένος ο Αμερικανός από το πάθημά του, το μεσημέρι πήγε στην τραπεζαρία, και είδε τον Γάλλο που έτρωγε σε μια γωνιά. Τον πλησίασε λοιπόν, και αφού έκανε και αυτός μια μικρή υπόκλιση, του είπε «Bon appétit». Τότε ο Γάλλος μισοσηκώθηκε από την θέση του και του απάντησε με χαμόγελο:

«Benson!!!»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΤΟΥ ΣΑΑΔΒ

Για το επόμενο εξάμηνο ο ΣΑΑΔΒ έχει προγραμματίσει τις παρακάτω δραστηριότητες

8 Φεβρουαρίου 2026 : Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου, με κοπή πίτας και αρχαιρεσίες για ανάδειξη νέου ΔΣ, στην ΛΑΕΔ.

17 Μαΐου 2026 : Εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας των Τηλεπικοινωνιών στην Σχολή Διαβιβάσεων, Στρατόπεδο ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ, Χαϊδάρη.